

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Diplomová práce

**Statistická analýza činnosti firmy Chvalis s.r.o.
a její perspektivy**

Darina Roháčková

© 2017 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Darina Roháčková

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Statistická analýza činnosti firmy Chvalis s.r.o. a její perspektivy

Název anglicky

Statistical analysis of the company's activities Chvalis s.r.o. and its prospects

Cíle práce

Cílem práce je analýza vývoje vybraných ukazatelů činnosti firmy Chvalis s.r.o. Prostřednictvím statistické analýzy výrobních a ekonomických ukazatelů a nástrojů finanční analýzy bude hodnoceno dosavadní hospodaření společnosti a jeho tendence. Na základě zjištěných skutečností budou formulovány návrhy a doporučení pro další rozvoj společnosti.

Metodika

Vytvořená databáze ukazatelů bude vyhodnocena pomocí metod z oblasti časových řad a indexní analýzy.

Harmonogram:

Studium dostupné literatury a odborných textů: 03/2016-09/2016

Předložení literární rešerše: 10/2016

Sběr dat a jejich analýza: 08/2016-01/2017

Předložení konečné podoby textu diplomové práce: 02/2017

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

podnik, obchod, výroba, materiál, majetek, zisk, finanční analýza, časová řada, statistická analýza

Doporučené zdroje informací

BRNO INTERNATIONAL BUSINESS SCHOOL, – MARTINOVIČOVÁ, D. *Základy ekonomiky podniku*. Praha: B.I.B.S., 2006. ISBN 80-86851-50-8.

HENDL, J. *Přehled statistických metod zpracování dat : analýza a metaanalýza dat*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-123-9.

KOTLER, P. *Moderní marketing : 4. evropské vydání*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1545-2.

MAREK, L. *Statistika pro ekonomy : aplikace*. Praha: Professional Publishing, 2007. ISBN 978-80-86946-40-5.

MULLER, M. *Essentials of inventory management*. Amacom, 2003. ISBN 0-8144-0751-X

NOVOTNÝ, J. *Nauka o podniku : výstavba podniku*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-071-0.

SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer Press, 2007. ISBN 978-80-251-1830-6.

SYNEK, M. *Manažerská ekonomika*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3494-1.

SYNEK, M. *Podniková ekonomika*. Praha: C.H. Beck, 2000. ISBN 80-7179-388-4.

VOCHOZKA, M. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3647-1.

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Marie Prášilová, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra statistiky

Elektronicky schváleno dne 25. 11. 2016

prof. Ing. Libuše Svatošová, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 25. 11. 2016

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 20. 03. 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Statistická analýza činnosti firmy Chvalis s.r.o. a její perspektivy" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30.3.2017

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing. Marii Prášilové, CSc. za konzultace, připomínky a odborné rady při psaní mé diplomové práce. Zároveň bych ráda poděkovala vedení společnosti Chvalis s.r.o. za poskytnuté informace a podkladové materiály. Dále děkuji především mé rodině, která mě trpělivě podporovala po celou dobu mého studia.

Statistická analýza činnosti firmy Chvalis s.r.o. a její perspektivy

Souhrn

Diplomová práce se zabývá zhodnocením činnosti společnosti Chvalis s.r.o. v letech 2006 – 2015. Společnost se nachází v Ústeckém kraji a působí v oblasti strojírenství. Zabývá se hydraulikou, pneumatikou a mazáním. Teoretická část práce je zaměřena na vymezení základních pojmů týkajících se podniku. V analytické části je zpracována finanční analýza, která popisuje hospodaření podniku pomocí poměrových ukazatelů likvidity, rentability, zadluženosti a hospodářské aktivity. Dále byla zpracována statistická analýza vybraných ekonomických ukazatelů, a to výnosů, nákladů, výsledku hospodaření a tržeb za vlastní výrobky a služby. Ekonomické ukazatele budou zpracovány v časových řadách. Data potřebná k vypracování diplomové práce byla získána z rozvah, výkazů zisku a ztrát a interních materiálů společnosti. Na základě provedených analýz jsou zpracována a navržena doporučení vedoucí k upevnění pozice společnosti na trhu a možnému zlepšení dosavadních výsledků podniku.

Klíčová slova

podnik

obchod

výroba

materiál

majetek

zisk

finanční analýza

časová řada

statistická analýza

Statistical analysis of the company's activities Chvalis s.r.o. and its prospects

Summary

The thesis deals with the evaluation of the company Chvalis in the years 2006 – 2015. The company is located in the Usti region, and operates in the field of engineering. It deals with hydraulics, pneumatics and lubrications. The theoretical part is focused on defining the company and its basic concepts. In the analytical part the financial analysis is processed, which describes the company's performance and business outcomes, using indicators of liquidity, profitability, debt and economic activity. Next step was processing the statistical analysis of selected economic indicators, revenues, costs, profit, and sales income from own products and services. Economic indicators have been processed in time series. The data needed for creating and writing this thesis were obtained from balance sheets, profit and loss accounts and internal company documents. Based on the analyses made, the specific proposals and recommendations have been designed towards to achieving better and stronger position on the market and possible improvement of existing company results and business outcomes.

Keywords

company

business

production

material

property

profit

financial analysis

time row

statistical analysis

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Metodika a cíl práce.....	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
2.2.1 Finanční analýza	12
2.2.2 Analýza časových řad	17
3 Literární rešerše	21
3.1 Podnik a podnikání.....	21
3.1.1 Podnik a jeho cíle.....	21
3.1.2 Druhy cílů	23
3.1.3 Činnosti podniku.....	24
3.1.4 Typologie podniků.....	25
3.1.5 Okolí podniku	25
3.1.6 Životní cyklus podniku	27
3.2 Podnikové hospodářství	28
3.2.1 Majetek a kapitál.....	29
3.2.2 Výsledek hospodaření podniku – výnosy a náklady.....	30
3.2.3 Klasifikace výrobních faktorů a efektivnost.....	32
3.2.4 Hodnocení podniku.....	32
3.3 Marketing podniku	33
3.4 Legislativní rámec podnikání.....	35
3.5 Podpora podnikání	36
3.5.1 Fondy Evropské unie	37
3.5.2 Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	38
2014 – 2020	38
4 Charakteristika společnosti.....	39
4.1 Základní údaje.....	39
4.2 Charakteristika společnosti	39
4.3 Historie společnosti.....	41
4.4 Organizační struktura společnosti	42
5 Analýza výsledků.....	44
5.1 Finanční analýza.....	44
5.1.1 Ukazatele likvidity	44
5.1.2 Ukazatele rentability	47
5.1.3 Ukazatele zadluženosti	49
5.1.4 Ukazatele aktivity	52
5.2 Analýza časových řad vybraných ukazatelů	55

5.2.1	Analýza výnosů.....	55
5.2.2	Analýza nákladů	58
5.2.3	Analýza výsledku hospodaření	62
5.2.4	Analýza tržeb z prodeje výrobků a služeb	65
5.3	Návrhy a doporučení	69
6	Závěr.....	71
7	Seznam použitých zdrojů	74
8	Přílohy	76

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Životní cyklus podniku	27
Obrázek 2 - Logo společnosti	39
Obrázek 3 - Mapa provozoven.....	40
Obrázek 4 - Filtrační jednotka	41
Obrázek 5 - Sídlo společnosti	42
Obrázek 6 - Organizační struktura společnosti.....	43

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Rozdělení majetku společnosti	30
Tabulka 2 – Ukazatele likvidity	44
Tabulka 3 – Ukazatele rentability (v %)	47
Tabulka 4 – Ukazatele celkové zadluženosti a koeficientu samofinancování (v %).....	50
Tabulka 5 – Ukazatel úrokového krytí	51
Tabulka 6 – Ukazatele aktivity	53
Tabulka 7 – Dynamika vývoje výnosů v tis. Kč.....	55
Tabulka 8 – Dynamika vývoje nákladů v tis. Kč.....	59
Tabulka 9 – Dynamika vývoje výsledku hospodaření v tis. Kč	62
Tabulka 10 – Jednotlivé oblasti podílející se na tržbách (v %)	66
Tabulka 11 – Dynamika vývoje tržeb - servisní služby v tis. Kč	67

Seznam grafů

Graf 1 – Vývoj ukazatelů likvidity	46
Graf 2 – Vývoj ukazatelů rentability (v %)	49
Graf 3 – Vývoj ukazatelů zadluženosti.....	52
Graf 4 – Vývoj ukazatelů aktivity.....	54
Graf 5 – Struktura výnosů v tis. Kč	56
Graf 6 – Trend hodnoty výnosů a predikce na léta 2016 a 2017 v tis. Kč.....	58
Graf 7 – Struktura nákladů v tis. Kč	60
Graf 8 – Trend hodnoty nákladů a predikce na léta 2016 a 2017 v tis. Kč	61
Graf 9 – Struktura výsledku hospodaření v tis. Kč.....	63
Graf 10 – Trend výsledku hospodaření a predikce na rok 2016 v tis. Kč	65
Graf 11 – Trend hodnoty tržeb ze servisních služeb a predikce na rok 2016 v tis. Kč .	68

1 Úvod

Podnik je instituce vytvořená za účelem podnikatelské činnosti. Hlavním posláním podniku je vyrábět, distribuovat výrobky, poskytovat služby, a tím uspokojovat potřeby zákazníků. Vlastníci podniků je založili především z důvodu tvorby zisku.

Podnikové hospodářství je důležitá součást každého podniku. Hospodářství je oblast lidské činnosti, která uspokojuje lidské potřeby. Hospodářské jednání podléhá obecnému principu racionality, které říká, že cíle je třeba dosáhnout s co nejmenšími vynaloženými prostředky. Předmětem zkoumání a popisu v podnikovém hospodaření je souhrn všech hospodářských rozhodnutí, které se v podniku uskuteční. Řadí se sem rozhodování o cílech podniku, výstavbě podniku a způsobu zhotovování a zhodnocování výkonů. Vrcholovým cílem podniku je jeho efektivní hospodaření a dlouhodobá maximalizace zisku.

Většina rozhodnutí v podniku se zakládá na srovnání výnosů a nákladů. Společnosti stále uvažují nad tím, kolik budou muset vynaložit finančních prostředků na pořízení určitých věcí, kolik prostředků za dané věci utrhá anebo kolik jim dané věci přinesou užitku. Společnost, která chce být úspěšná, by měla ovládat nejen obchodní stránku činnosti, ale i stránku finanční. Finanční stránka hraje velmi významnou roli. Pokladem každého podniku je schopný účetní a právě účetnictví velmi vypovídá o firmě jak uvnitř, tak i na venek. Aby byla společnost úspěšná, potřebuje rozvinout své schopnosti, přidávat nové výkony, učit se novým dovednostem, stávat se skutečně dobrým v něčem, co je pro podnikovou kulturu nové. Nástrojem diagnózy ekonomických systémů je finanční analýza. Informace získané pomocí finanční analýzy umožňují dospět k určitým závěrům o celkovém hospodaření a finanční situaci podniku. Analýza slouží nejen jako podklad pro rozhodování managementu společnosti, ale slouží také externím subjektům. Mezi externí subjekty se řadí dodavatelé, odběratelé, banky, partneři nebo zaměstnanci. Nejdůkladnějším hodnocením podniků se zabývají banky, které poskytují společnostem peněžní prostředky.

Základní součástí řízení každého podniku je jeho řízení ekonomické. Zaměřuje se na použití ekonomických i finančních nástrojů a metod v manažerském rozhodovacím procesu. Ekonomické řízení a v současné době i udržitelnost podniku je klíčovým faktorem úspěchu podniku.

2 Metodika a cíl práce

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je analyzovat vývoj činnosti společnosti Chvalis s.r.o. v letech 2006 – 2015. V praktické části bude provedena finanční a statistická analýza vybrané společnosti. Finanční analýza bude zpracována pomocí poměrových ukazatelů likvidity, rentability, zadluženosti a hospodářské aktivity. Analýza zhodnotí hospodaření společnosti a její finanční zdraví. Pomocí statistických metod budou provedeny odhady ekonomických ukazatelů na další období. Ekonomické ukazatele budou zpracovány v časových řadách. Práce bude analyzovat výnosy, náklady, výsledek hospodaření a tržby za prodej vlastních výrobků a služeb. Na základě provedených analýz budou zformulovány návrhy a doporučení, které by měly směřovat k upevnění pozice společnosti na trhu a k možnému zlepšení dosavadních hospodářských výsledků společnosti.

2.2 Metodika

Práce se skládá z teoretické a praktické části. Teoretickou část tvoří literární rešerše, která je vypracována na základě prostudování odborné literatury související s daným tématem. V praktické části je charakteristika vybraného podniku a vlastní analýza činnosti firmy. Číselná data jsou čerpána z rozvah, výkazů zisku a ztrát a interních dokumentů společnosti Chvalis s.r.o. za období let 2006 – 2015. Údaje o společnosti jsou získána z dostupných veřejných rejstříků a výročních zpráv společnosti.

2.2.1 Finanční analýza

Hlavním smyslem finanční analýzy je připravit podklady pro kvalitní rozhodování o fungování společnosti. Finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, která

jsou obsažena v účetních výkazech společnosti. Mezi základní účetní výkazy patří rozvaha a výkaz zisku a ztrát. Finanční analýza zahrnuje hodnocení podnikové minulosti, současnosti a předpověď budoucích finančních podmínek. Základním nástrojem finanční analýzy jsou finanční ukazatele, které se dělí na extenzivní a intenzivní. Extenzivní ukazatele informují o rozsahu analýzy. Intenzivní ukazatele přinášejí informace o míře, s jakou jsou využívány zdroje. Mezi základní modely finanční analýzy patří analýza absolutních ukazatelů, analýza rozdílových a tokových ukazatelů, poměrová analýza a analýza soustav ukazatelů. (Růčková, 2015)

Analýza poměrových ukazatelů

Poměrová analýza se skládá z ukazatelů likvidity, rentability, zadluženosti a hospodářské aktivity.

Likvidita

Likvidita určité složky představuje vyjádření vlastnosti dané složky rychle a bez velké ztráty hodnoty se přeměnit na peněžní hotovost. Ukazatele likvidity odhalují schopnost podniku splácet krátkodobé závazky. Trvalá platební schopnost je jednou ze základních podmínek úspěšné existence podniku. Mezi ukazatele likvidity patří okamžitá likvidita, pohotová likvidita a běžná likvidita. (Růčková, 2015)

Okamžitá likvidita bývá označována jako likvidita 1. stupně (cash ratio). Je to nejužší vymezení likvidity. Vstupují do ní nejlikvidnější položky z rozvahy. Optimální hodnoty ukazatele jsou v rozmezí 0,2 – 0,6. Okamžitá likvidita je vyjádřena následujícím vztahem: (Rosochatecká, 2014)

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Pohotová likvidita je označována jako likvidita 2. stupně (acid test). Pro pohotovou likviditu platí, že by čitatel měl být stejný jako jmenovatel, tedy poměr 1:1, případně 1,5:1. Čím vyšší bude hodnota ukazatele, tím příznivější bude pro věřitele. Nižší hodnota vypovídá o schopnosti podniku vyrovnat se se svými závazky, aniž by musel prodat své zásoby. Pohotová likvidita je vyjádřena následujícím vztahem: (Růčková, 2015)

$$\text{Pohotov likvidita} = \frac{\text{obžn aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krtkodob závazky}}$$

Běžná likvidita je označována jako likvidita 3. stupně (current ratio). Tato likvidita vypovídá, kolikrát pokrvj obžn aktiva krtkodob závazky podniku. Hodnota čitatele k hodnotě jmenovatele by měla být v rozmezí 1,5 – 2,5. m vyšší je hodnota ukazatele, tím je pravděpodobnější zachování platební schopnosti podniku. Běžná likvidita je vyjdřena následujícím vztahem: (Růčková, 2015)

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{obžn aktiva}}{\text{krtkodob závazky}}$$

Rentabilita

Rentabilita je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje a dosahovat zisku použitm investovaného kapitálu. Ukazatele rentability slouží k hodnocení celkov efektivnosti dan činnosti a v asov řad by měly mít obecn rostoucí tendenci. V řešení diplomového kolu byly použit ukazatele rentability celkového kapitálu, rentability vlastního kapitálu, rentability tržeb a ukazatele rentability nákladů. (Sedlcek, 2009)

Rentabilita celkového kapitálu ROA (return on assets) vyjdřuje celkovou efektivnost firmy a její výdělečnou schopnost. Ukazatel hodnotě výnosnost celkového vloženého kapitálu. Rentabilita celkového kapitálu je vyjdřena následujícím vztahem: (Růčková, 2015)

$$\text{ROA} = \frac{\text{čistý zisk} + \text{placen úroky}}{\text{celkov aktiva}} * 100$$

Rentabilita vlastního kapitálu ROE (return on equity) vyjdřuje výnosnost kapitálu vloženého akcionáři nebo vlastníky podniku. Pomocí tohoto ukazatele je možen zjistit, zda kapitál investorů je reprodukován s náležitou intenzitou odpovdjc riziku investice. Rentabilita vlastního kapitálu je vyjdřena následujícím vztahem: (Sedlcek, 2009)

$$\text{ROE} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} * 100$$

Rentabilita tržeb ROS (return on sales) je důležitá z hlediska efektivnosti podniku. Vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb. Rentabilita tržeb je vyjádřena následujícím vztahem: (Vochozka, 2011)

$$\text{ROS} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}} * 100$$

Rentabilita nákladů ROC (return on costs) je považována za doplňkový ukazatel k ukazateli rentability tržeb. Obecně platí, že čím nižší je hodnota tohoto ukazatele, tím lepších výsledků hospodaření podnik dosahuje. Rentabilita nákladů je vyjádřena následujícím vztahem: (Růčková, 2015)

$$\text{ROC} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{náklady}} * 100$$

Ukazatele zadluženosti

Analýza zadluženosti udává vztah mezi vlastními a cizími zdroji financování podniku a měří rozsah, v jakém společnost používá k financování dluhy. Podstatou analýzy zadluženosti je nalezení optimálního vztahu mezi vlastním a cizím kapitálem. Pomocí analýzy se nachází vyvážená kapitálová struktura podniku. Mezi ukazatele zadluženosti se řadí ukazatel celkové zadluženosti, koeficient samofinancování a ukazatel úrokového krytí. (Sedláček, 2009)

Ukazatel celkové zadluženosti (debt ratio) je nazýván také ukazatelem věřitelského rizika. Obecně platí, že čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je riziko věřitelů. Pozitivní hodnoty jsou do 50 %. Ukazatel celkové zadluženosti je vyjádřen následujícím vztahem: (Rosochatecká, 2014)

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} * 100$$

Ukazatel koeficientu samofinancování (equity ratio) je doplňkový ukazatel k ukazateli věřitelského rizika a jejich součet by měl dát přibližně číslo jedna. Vyjadřuje

proporci, v níž jsou aktiva společnosti financována penězi akcionářů. Ukazatel koeficientu samofinancování je vyjádřen následujícím vztahem: (Růčková, 2015)

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} * 100$$

Ukazatel úrokového krytí je konstruován, aby společnost zjistila, zda je pro ni dluhové zatížení únosné. Udává kolikrát je zisk vyšší než úroky. Úrokové krytí ukazuje, jak velký je bezpečnostní polštář pro věřitele. Ukazatel úrokového krytí je vyjádřen následujícím vztahem: (Sedláček, 2009)

$$\text{Ukazatel úrokového krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{nákladové úroky}} * 100$$

Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity měří schopnost podniku, jak efektivně využívá investované finanční prostředky do jednotlivých složek kapitálu v jednotlivých aktivech a pasivech. Ukazatele nejčastěji vyjadřují, jak dlouho společnost váže finanční prostředky v zásobách, výrobcích společnosti, pohledávkách a v závazcích. Pokud má společnost větší množství neefektivních aktiv, vznikají společnosti zbytečné náklady. Nedostatek aktiv způsobuje společnosti nemožnost získat vyšší výnos z důvodu ušlých výhodných příležitostí. (Sedláček, 2009)

Ukazatel obratu celkových aktiv je pojem, který značí efektivnost využívání celkových aktiv společnosti. Obrat udává, kolikrát se celková aktiva otočí za dané časové období. Doporučené rozmezí hodnot je 1,6 – 2,9. Pokud by byla hodnota menší než 1, ukazatel značí velkou majetkovou vybavenost společnosti. Ukazatel obratu celkových aktiv je vyjádřen následujícím vztahem: (Vochozka, 2011)

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}}$$

Ukazatel doby obratu zásob udává počet dnů, kdy jsou zásoby vázány v podnikání do doby jejich spotřeby nebo prodeje. Obecně platí, že čím kratší je doba obratu zásob, tím

lepší je situace v podniku v oblasti zásob. Ukazatel doby obratu zásob je vyjádřen následujícím vztahem: (Sedláček, 2009)

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}} * 365$$

Ukazatel doby obratu pohledávek vypovídá o tom, jak dlouho je majetek podniku vázán ve formě pohledávek. Doporučovanou hodnotou je běžná doba splatnosti faktur podniku. Ukazatel doby obratu pohledávek je vyjádřen následujícím vztahem: (Růčková, 2015)

$$\text{Doba splatnosti pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} * 365$$

2.2.2 Analýza časových řad

Časová řada je základním prostředkem statistické analýzy dynamiky jevů. Řada je definována jako množina ukazatelů, která je uspořádána v čase. Smyslem časové řady je popis vývoje daného ukazatele v čase a zpracování prognózy. Analýza časových řad je souborem metod, které slouží k jejich popisu. (Svatošová, 2016)

Elementární charakteristiky časových řad

Pro charakterizování dynamiky vývoje časových řad se užívají různé statistické charakteristiky. Základní elementární charakteristiky ukazují prvotní náhled na časovou řadu, její chování a dynamiku jejího vývoje.

Absolutní elementární charakteristiky časových řad

Absolutní charakteristiky umožňují absolutní porovnání hodnot jednotlivých údajů časové řady. Mezi absolutní charakteristiky se řadí první a druhá diference.

- **První diference (d^1)** udává velikost absolutního přírůstku nebo úbytku zkoumaného ukazatele v určitém čase, proti času bezprostředně předcházejícímu. První diference je dána následujícím vztahem:

$$d^1 y_t = y_t - y_{t-1} \quad t = 2, 3, \dots, n$$

- **Druhá diference (d^2)** udává rozdíl dvou sousedních absolutních přírůstků. Diference charakterizuje absolutní zrychlení nebo zpomalení vývoje časové řady. Druhá diference je vyjádřena vztahem:

$$d^2 y_t = d^1 y_t - d^1 y_{t-1} \quad t = 3, 4, \dots, n$$

Relativní elementární charakteristiky časových řad

Dalšími charakteristikami časových řad jsou relativní charakteristiky růstu a poklesu. Mezi relativní elementární charakteristiky se řadí koeficient růstu a bazický index.

- **Koeficient růstu (k)** - řetězový index, vyjadřuje posloupnost rychlosti změn hodnot v časové řadě. Pokud je koeficient vyjádřen v procentech, hovoří se o tempu růstu. Koeficient růstu je vyjádřen následujícím vztahem:

$$k_t = \frac{y_t}{y_{t-1}} \quad t = 2, 3, \dots, n$$

- **Bazický index (B)**, udává změnu časové řady oproti základnímu období. Bazický index je dán následujícím vztahem:

$$B_t = \frac{y_t}{y_0} \quad t = 2, 3, \dots, n$$

Modelování a vyrovnávání časové řady

Při analýze časové řady se vychází z předpokladu, že časová řada může obsahovat tři složky, trend, periodická a náhodná kolísání. Trend představuje hlavní tendenci dlouhodobého vývoje hodnot časové řady, např. rostoucí, klesající nebo konstantní. Periodická kolísání vznikají při působení periodicky se opakujících faktorů. Náhodné kolísání jsou nepravidelné, ojedinělé výkyvy časové řady, které nelze předpovědět. Hlavním úkolem při zpracování analýzy časových řad je popis základní tendence vývoje řady, trendu.

Trendová funkce

Úkolem trendové funkce je popis tendencí vývoje analyzované řady a předpověď budoucího vývoje. Základem je odhad trendu s použitím vhodné matematické funkce s časovou proměnou zn. t . Při volbě vhodné trendové funkce je doporučeno i zpracování grafické analýzy hodnot.

V diplomové práci byly použity následující trendové funkce:

- **Lineární funkce** $T_t = a + bt$
- **Kvadratická funkce** $T_t = a + bt + ct^2$
- **Logaritmická funkce** $T_t = a + b \log t$
- **Exponenciální funkce** $T_t = a * b^t$

Volba vhodného modelu je proces odhadu strukturálních parametrů modelu a parametrů tzv. stochastické struktury modelu, nazývané též míry shody. Parametry charakterizují stupeň souladu modelu se zjištěnými empirickými údaji. Ukazatelem, který slouží k popisu stupně shody modelu s empirickými údaji je index determinace.

- **Index determinace (I^2)** slouží k posouzení souladu modelu s časovou řadou ukazatele. Index determinace je vyjádřen vztahem:

$$I^2 = 1 - \frac{\sum_{t=1}^n (y_t - y'_t)^2}{\sum_{t=1}^n (y_t - \bar{y})^2}$$

- **Index korelace (I)** leží v rozmezí 0 – 1 a platí zde, čím blíže jsou hodnoty k jedné, tím lépe trendová funkce vystihuje vývoj příslušné řady. Index korelace je vyjádřen vztahem:

$$I = \sqrt{I^2}$$

Odhad budoucího vývoje

Výsledek prognózy vyjadřuje, jak se bude daný ukazatel vyvíjet v budoucím období. K odhadu budoucího vývoje ukazatelů byla v diplomové práci použita bodová předpověď.

3 Literární rešerše

3.1 Podnik a podnikání

3.1.1 Podnik a jeho cíle

Podnik je instituce vytvořená za účelem podnikatelské činnosti. Je definován jako soubor hmotných, nehmotných i osobních složek podnikání. K podniku náleží věci, práva a jiné majetkové hodnoty patřící podnikateli a sloužící k provozování podniku. Podniky jsou vytvořeny proto, aby vyráběly, distribuovaly výrobky a poskytovaly služby zákazníkům, a tím uspokojovaly jejich potřeby. To je jejich hlavní poslání. Podniky patří jejich zakladatelům a jejich vlastníci je založili proto, aby jim přinesly zisk. (Synek, 2000)

Základním cílem podnikání je dosažení zisku nebo jeho maximalizace v určitém období. Dosažení tohoto cíle lze hodnotit podle absolutní velikosti zisku nebo podle různých poměrových ukazatelů. Uplatňují se například ukazatele výnosnosti celkového kapitálu, vlastního kapitálu nebo investic. Základní cíl může být modifikován. Závisí to na pozici, kterou podnik zaujímá na trhu nebo na životní fázi ve které se podnik nachází. (Rosochatecká, 2014)

Hlavními cíli podniků je maximalizace hodnoty podniku a jeho efektivní hospodaření. Zvyšování hodnoty majetku je spjaté se společenským posláním podniku, které spočívá v systematickém zvyšování užitku pro zákazníky, zaměstnance, akcionáře, management a stát. Svě cíle podnik uskutečňuje vlastní činností. Ta se může lišit podle druhu podniku, charakteru podnikání, velikosti podniku nebo druhu odvětví, ve kterém podnik působí. Jednotlivé činnosti podniku se následně dělí do skupin, které se označují jako podnikové funkce. Mezi hlavní podnikové funkce se řadí funkce prodejní, výrobní, zásobovací, personální, finanční, vědeckotechnická, investiční a funkce správní. (Martinovičová, 2006)

Všichni sledují své vlastní cíle, zaměstnanci chtějí co nejvyšší mzdy, zákazníci nízké ceny, dodavatelé zase vysoké ceny, investoři co nejvyšší úroky a stát s obcemi co nejvyšší

daně. Všichni mají jeden společný zájem, a to dlouhodobou existenci firmy či podniku. (Synek, 2000)

Velké společnosti a malé podniky mají odlišné cíle. Velkou společnost většinou vlastní akcionáři, kteří sami firmu neřídí. Na valných hromadách si volí představenstvo, které jmenuje vrcholové manžery resp. ředitele podniku. Dochází k oddělení vlastnictví od řízení a vzniká problém v řešení vztahů mezi vlastníky a vrcholovým managementem. Tato problematika se označuje jako „řízení a správa společnosti“ nebo „struktura moci v podniku“. Podstatné je sledovat, jestli manažeři plní cíle vlastníků nebo své vlastní. Důležité části a cíle podniku, které by měli manažeři sledovat a především být za ně odpovědní, je blaho a prospěch svých zaměstnanců, zákazníků a obce, ve které podnikají. Tyto odpovědnosti lze považovat za věc etiky či sociální odpovědnosti, které si vyžadují zvýšené náklady. Odpovědným chováním může podnik dosáhnout lepšího konkurenčního postavení. Z praxe tržního hospodářství vyplývá, že značná část podniků musí být k plnění sociální odpovědnosti nucena různými opatřeními či zákony, neboť jejich sociální a etická odpovědnost je velmi slabá. (Synek, 2000)

Malé a střední podniky mají velký význam pro ekonomiku všech zemí světa, jsou důležitou částí národního hospodářství každé země. Poskytují šanci pro svobodné uplatnění občanů k jejich realizaci v produktivním procesu. Malé firmy se od velkých liší formou vlastnictví, způsobem a úrovní svého řízení a možnostmi přístupu ke kapitálovým zdrojům. Vlastník malého podniku je mnohem těsněji spojen se svou firmou. Investuje veškerý svůj kapitál do své firmy a na své firmě je obvykle s celou svou rodinou životně závislý. Malé a střední podniky jsou více propojeny s regionem, ve kterém působí a poskytují danému regionu možnosti zaměstnanosti. Vlastník malé firmy je plně zainteresován na růstu její hodnoty, ale jeho cíle jsou i širší než maximalizace jeho firmy. Často převažují i jiné cíle, např. pokračování v rodinné tradici. Malé podniky jsou více flexibilní, dokáží se lépe přizpůsobit měnícím se skutečnostem v dané oblasti. Jak malá firma roste a přibývají zaměstnanci, zákazníci i věřitelé popř. spolumajitelé, tak se rozšiřuje vliv podniku na okolí. Se vzrůstajícím vlivem firmy rostou i problémy, které se typově přibližují problémům velkých společností. (Veber, 2012)

3.1.2 Druhy cílů

Pro řízení podniku primární cíle nestačí, je důležitá existence dalších cílů. Cíle podniku lze třídit podle různých kritérií, za hlavní lze považovat následující:

- **pořadí významu cílů** – člení se na vrcholové (primární) a podřazené (dílčí); všechny cíle by měli být operabilní, aby za jejich plnění byli odpovědní konkrétní zaměstnanci a stupeň jejich dosažení by měl být měřitelný;
- **cíle podle kritéria velikosti** – rozlišují se cíle neomezené a omezené, důležité je zda manažer firmy skutečně hledá nejostřejší jehlu v kupce sena, resp. maximalizaci;
- **cíle podle časového hlediska** – jsou dělitelné na cíle krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé; cíle dlouhodobé vyplývají z přijaté strategie podniku, jsou komplexní; krátkodobé cíle by měli zajistit dosažení cílů dlouhodobých;
- **podle vztahů mezi cíli** – rozlišují se cíle komplementární, kdy dosažení jednoho cíle vede k dosažení cíle druhého; cíle konkurenční, protikladné a indiferentní, kdy plnění jednoho cíle nemá vliv na plnění ostatních cílů;
- **cíle podle jejich obsahu** – se člení:
 - *cíle ekonomické* – mezi které se řadí podíl na trhu, obrat, likvidita, další finanční a výsledkové cíle jako zisk, cash flow, rentabilita;
 - *cíle technické* – se zaměřují na vývoj a zavedení nových výrobků, na jejich technologickou stránku a výrobní kapacity;
 - *cíle sociální* – jsou zaměřeny na okolí podniku, např. vytváření pracovních příležitostí v obci, ochranu životního prostředí, sponzoring, ale zahrnují i soustředění se na zaměstnance. (Synek, 2000)

3.1.3 Činnosti podniku

Podnik uskutečňuje své cíle pomocí svých činností. Činnosti se liší podle charakteru podniku. Dále podle odvětví, ve kterém působí, velikostí nebo právní formy. Činnosti výrobního podniku zahrnují tyto funkce:

- **prodejní** (odbytovou) – jejím úkolem je realizace prodeje na trhu výrobků a služeb; zahrnuje řadu činností např. výzkum trhu, stanovení sortimentu a cen, propagace, reklama, servis;
- **zásobovací** (nákup, doprava, skladování) – do zásobování se řadí pořízení surovin, materiálů, kapitálu, pracovních sil a služeb;
- **výrobní** – činnost zahrnuje přeměnu výrobních faktorů v produkty, v širším pojetí zahrnuje zajištění personálu, majetku, kapitálu a odbytu;
- **personální** – úkolem této funkce je zajistit rozhodující výrobní faktor, nábor pracovníků, zvyšování jejich kvalifikace a vytváření optimálních pracovních podmínek;
- **investiční** – funkce zajišťuje pro podnik investičního majetek, tj. pozemky, budovy, stroje a zařízení, dopravní prostředky, nehmotný dlouhodobý majetek, nákup akcií a jiných cenných papírů;
- **finanční** – zajišťuje finanční prostředky např. kapitál, prvotní financování podniku, fúzi, sanaci i likvidaci podniku;
- **vědeckotechnická** – funkce je zaměřená na aplikovaný výzkum, vývoj a realizaci nových nebo inovovaných výrobků a technologií;
- **správa** – zahrnuje rozmanité činnosti převážně administrativní, které zajišťují chod celého podniku; obsahuje plánování, účetnictví, controlling nebo vnitřní audit. (Kocmanová, 2013)

3.1.4 Typologie podniků

Podniky lze typizovat podle jejich charakteristických znaků. Klasifikují se z mnoha hledisek, z nichž následující hlediska jsou nejdůležitější:

- **podniky podle právní normy** – tato klasifikace má význam pro určení kapitálového rizika, možnosti financování, daňového zatížení a povinnosti procházení auditem, člení se na podniky jednotlivce, obchodní společnosti, družstva a státní podniky;
- **podniky podle sektorů a hospodářských činností** – sektor je část národního hospodářství, dělí se na sektor veřejný, soukromý a smíšený, dále na sektor primární, sekundární a terciální, a poslední dělení sektorů je na oblast zemědělskou, průmyslovou a oblast služeb;
- **podniky podle velikostí** – pro zařazení do příslušné kategorie nejčastěji rozhoduje počet zaměstnanců, definice malých a středních podniků je vymezena v zákoně č. 47/2002 Sb., Zákon o podpoře malého a středního podnikání, kde jsou podniky rozřazeny dle počtu zaměstnanců, ročního obrátu a bilanční sumy roční rozvahy, drobný podnik má do 10 zaměstnanců a obrát do 2 mil. Euro, malý podnik má do 50 zaměstnanců a obrátu 10 mil. Euro, střední podnik má do 250 zaměstnanců a 50 mil. Euro obrátu, za velké podniky se považují podniky nad uvedené parametry;
- **podniky podle převládajícího výrobního faktoru** - tato typologie vychází z podílu výrobního faktoru na velikosti nákladů, podniky mohou být náročné na investice, pracovní sílu nebo materiál. (Martinovičová, 2006)

3.1.5 Okolí podniku

Každý podnik je obklopen vnějším světem. Okolím je myšleno vše, co je za pomyslnými hranicemi podniku jako sociálně ekonomického a technického systému a čím je

podnik ovlivněn nebo co může sám ovlivnit. Vnější vlivy nutí podnik k určitému způsobu chování, především k volbě určitých cílů a způsobů jak cílů dosáhnout. Vliv okolí je na podnik většinou velmi silný. Okolí lze strukturovat a vymezit na následující části.

- **Geografické okolí** – předurčuje logistiku podniku. K vlivu geografického okolí se přihlíží především v případě stacionární výroby.
- **Sociální okolí** – každý podnik má zkoumat a zvažovat důsledky své činnosti pro společnost. Tato činnost by měla být prospěšná jak pro podnik, tak i pro celou společnost. Většina důležitých rozhodnutí se stává kompromisem mezi ekonomickou racionalitou a sociální odpovědností podniku. Ohledy na sociální důsledky nemusí být pouze ekonomickou ztrátou, ale mohou být i výnosné.
- **Politické okolí** – politické strany mohou vyznávat a prosazovat různou politickou linii, jejíž realizace má významné dopady na podnikovou sféru.
- **Ekonomické okolí** – má pro podnik velmi zásadní význam, protože z něj získává výrobní faktory, kapitál a obrací se na něj se svými výrobky a službami. Podnik je ve svém chování a rozhodování ovlivněn celkovou hospodářskou situací dané země a její dynamikou. Faktory, které podnik ovlivňují, jsou např. dostupnost a ceny výrobních faktorů, daňová zátěž podniků, hospodářský růst, odběratelé, dodavatelé a banky.
- **Právní okolí** – právo a jeho instituty vytvářejí rámec prakticky pro všechny podnikové činnosti. Právní normy stanoví, jaké chování je přípustné a jaké nikoliv.
- **Ekologické okolí** – tento faktor je stále více podniky respektován. Pokud ekologické aktivity nečiní ze své vůle, jsou podniky nuceni státními institucemi a občanskými sdruženími.
- **Technologické okolí** – změny technologií jsou zdrojem a motivací pro technologický pokrok, který umožňuje podniku dosahovat lepších

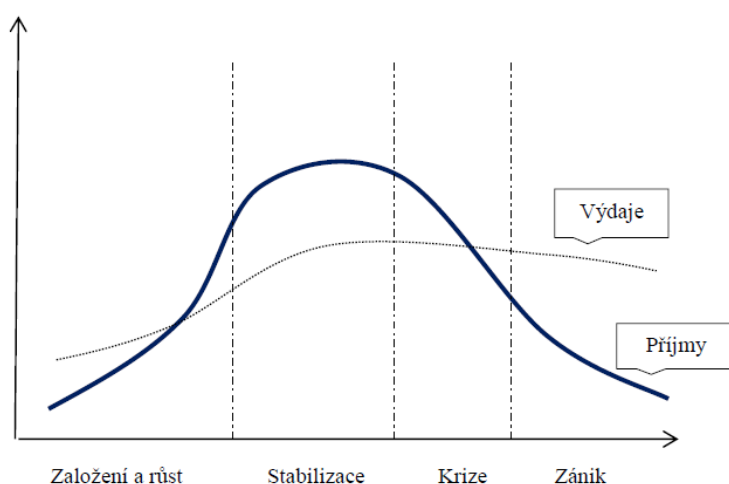
hospodářských výsledků a zvyšovat jeho konkurenční schopnost. (Kocmanová, 2013)

3.1.6 Životní cyklus podniku

V tržní ekonomice stále vznikají nové podniky a jiné zanikají. Po dobu své existence podnik prochází různými vývojovými fázemi. Každá fáze má své specifické potřeby, které musí vedení podniku a manažeři řešit. Důležitým cílem je udržování podniku co nejvíce ve fázi růstu a stabilizace. (Martinovičová, 2006)

Životní cyklus podniku je zobrazen na následujícím obrázku č. 1.

Obrázek 1 - Životní cyklus podniku

Zdroj: Martinovičová, 2006

Charakteristiky jednotlivých fází životního cyklu podniku jsou následující:

1) založení podniku

Proces řízený vlastníkem či podnikatelem. V této fázi se jedná o vytvoření základních předpokladů, které budou plnit funkci podniku. Tato fáze je spojena s podnikatelským záměrem, získáním finančních prostředků pro rozběh podniku a zahájení jeho činnosti. V první fázi jsou výdaje vždy vyšší než příjmy podniku.

2) růst podniku

Druhá fáze spočívá v rozšiřování objemu prodeje, růstu tržeb a činností podniku. Podnik usiluje o trvale udržitelný růst, o dlouhodobou existenci péče o zákazníky, inovace, vysokou výkonnost zaměstnanců a správné vedení.

3) stabilizace podniku

Tato fáze se vyznačuje tím, že podnik dosahuje optimální velikosti dle trhu, na kterém působí. Podnik usiluje o dosažení vynikajících výsledků po co nejdelší dobu. Ve třetí fázi je třeba dbát o finanční zdraví podniku. Finanční zdraví podniku je možné posuzovat dle schopnosti udržet vlastní existenci a schopnosti produkovat efekty pro vlastníky ve formě co nejlepších hospodářských výsledků. Nutnou podmínkou finančního zdraví je perspektiva dlouhodobé likvidity. Proto je důležitý poměr dluhů podniku k trvale vloženému vlastnímu kapitálu. Čím je tento poměr menší, tím je podnik méně zranitelný při dočasně slabších výsledcích.

4) krize podniku

Fáze krize podniku je stádium, v němž dochází k nepříznivému vývoji jeho výkonnostního potenciálu, tržní hodnoty, čistého obchodního jmění a likvidity. Je ohrožena jeho další existence v případě, že tento vývoj bude pokračovat. Tato fáze vzniká postupně, a čím dříve si vedení podniku uvědomí vznik a nárůst této situace, má větší naději na úspěch potřebné sanace a záchrany podniku.

5) zrušení a zánik podniku

Zánik podniku je poslední fází v životním cyklu podniku. Zánik podniku následuje po jeho zrušení. Zrušení podniku jako právnické osoby upravuje zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Podnik zaniká v den výmazu společnosti z obchodního rejstříku. (Martinovičová, 2006)

3.2 Podnikové hospodářství

Předmětem zkoumání a popisu podnikového hospodářství je souhrn všech hospodářských rozhodnutí uskutečněných v podniku. Do podnikového hospodářství patří

především rozhodování o podnikových cílech. Cíle představují výběr požadovaných stavů, kterých chce podnik dosáhnout, např. dosažení zisku nebo získání hospodářské moci. Mezi důležité hospodářské rozhodnutí patří rozhodování o výstavbě podniku, např. využití výrobních faktorů nebo volby právní formy podnikání. Řadí se sem také rozhodování o zrealizování a zhodnocení výkonů, např. výrobní program nebo opatřování vstupů. Podnikové hospodářství se skládá ze dvou částí, které se liší cílem svého poznání. První část je teoretické hospodářství. Cílem této části je čisté poznání objektu podnikového hospodářství, tj. prvků, vztahů a souvislostí, které vytváří obsah podniku jako organizované či výrobně orientované hospodářské jednotky. Nezaměřuje se na určitý účel, ale jeho principem je logická provázanost s podnikovým hospodářstvím. Druhá část podnikového hospodářství je aplikované hospodářství. Cílem aplikovaného hospodářství je popis a zhodnocení empiricky zjištěných rozhodovacích procesů a formulace nových východisek pro rozhodování o podnikových procesech. (Novotný, 2007)

3.2.1 Majetek a kapitál

Podnikatelská činnost je nepřetržitým a stále se opakujícím procesem, který vyžaduje stálou reprodukci všech složek a fází podnikatelské činnosti. K podnikatelské činnosti musí mít společnosti k dispozici věcné a osobní složky, jako je dlouhodobý a krátkodobý majetek nebo zaměstnanci. Na složky navazuje reprodukce hodnotová, která představuje tvorbu výnosů, nákladů a výsledku hospodaření. Navazující je i reprodukce kapitálu, kterou vyjadřují zdroje financování.

Každý podnikatelský subjekt potřebuje k zajištění své hospodářské činnosti majetek. Na majetek podniku lze nahlížet ze dvou hledisek:

- **konkrétní forma majetku** – hledisko zahrnuje dlouhodobý majetek, zásoby, peněžní prostředky a pohledávky; souhrnné peněžní vyjádření majetku jsou nazývány jako aktiva;
- **zdroje financování majetku** – tyto zdroje se člení na vlastní a cizí zdroje; souhrn kapitálových zdrojů krytí majetku je nazýván souhrnně pasiva. (Kocmanová, 2013)

V následující tabulce č. 1 je zobrazeno základní rozdělení majetku společnosti na jednotlivé části podle druhu financování.

Tabulka 1 – Rozdělení majetku společnosti

Majetek podniku	
AKTIVA STÁLÁ	PASIVA - VLASTNÍ KAPITÁL
dlouhodobý hmotný majetek dlouhodobý nehmotný majetek finanční majetek	základní vklad
AKTIVA OBĚŽNÁ	PASIVA - CIZÍ ZDROJE
peněžní prostředky zásoby pohledávky krátkodobý finanční majetek	dlouhodobé závazky krátkodobé závazky
AKTIVA OSTATNÍ	PASIVA OSTATNÍ
časově rozlišitelný majetek	časově rozlišitelný zdroj

Zdroj: Kocmanová, 2013

Kapitál podniku představuje finanční zdroje, kterými podnik získá potřebný majetek, tedy aktiva. Manažeři se soustředí na majetek z hlediska formy majetku a zdrojů jeho financování, jde o tzv. bilanční princip. Bilanční princip je základem nejdůležitějšího účetního výkazu, a to rozvahy. Rozvaha poskytuje přehled o stavu a zůstatku aktiv a pasiv k určitému datu. Rozvaha informuje o stavu a složení majetku podniku, a o zdrojích, ze kterých byl majetek pořízen. Další významnou funkcí rozvahy je možnost výpočtu výsledku hospodaření, který může být ziskový nebo ztrátový. Pomocí rozvahy je možné sledovat vývoj ekonomické a finanční situace podniku. Porovnáním rozvah za vícero po sobě jdoucích období, je možné zjistit, zda podnik zvyšuje hodnotu svého majetku a kapitálu. (Kocmanová, 2013)

3.2.2 Výsledek hospodaření podniku – výnosy a náklady

Ekonomické rozhodování podniku je založeno na znalosti řady informací, které charakterizují celkovou činnost podniku a jeho úspěšnost na trhu. Základní přehled o hospodaření podniku poskytuje výkaz zisku a ztrát, kde jsou souhrnně zaznamenány výnosy a náklady. Jejich porovnáním se získá informace o hospodářském výsledku. (Synek, 2003)

Výnosy jsou souhrnem všech finančních částek, které podnik získal za dané období ze všech svých činností bez ohledu na to, zda v tomto období došlo k jejich úhradě.

Do výnosů se zahrnují:

- **provozní výnosy**, které jsou tvořeny především tržbou za prodej zboží, vlastních výrobků a služeb;
- **finanční výnosy**, které plynou z finančních investic, např. cenných papírů;
- **mimořádné výnosy**, které jsou vytvářeny prodejem vlastního majetku, např. budov nebo strojů. (Synek, 2003)

Náklady se vyjadřují jako spotřeba prostředků např. materiálu, strojů a vyprodukované práce. Všechny tyto položky jsou spojeny s efektivně uskutečněnou činností společnosti. Výše nákladů je závislá na objemu spotřebovaných výrobních zdrojů a také na výši jejich ceny.

Náklady jsou tvořeny následujícími položkami:

- **provozní náklady**, které zahrnují náklady související s objemem spotřebovaných prostředků a práce;
- **finanční náklady** (neprovozní), kde jsou zahrnuty náklady spojené s financováním podniku jako celku bez ohledu na objem výroby, např. platby za pojištění, úroky nebo daně;
- **mimořádné náklady**, které jsou tvořeny manky nebo dary. (Vlček, 2009)

Evidence výnosů a nákladů se zaznamenává na výnosových a nákladových účtech. Celkový přehled o velikosti nákladů a výnosů poskytuje výkaz zisku a ztrát. Z výkazu je patrné, jakého výsledku podnik dosáhl za dané časové období. Hospodářský výsledek může mít formu zisku nebo ztráty. Zisk nastane v případě vyšší hodnoty výnosů oproti hodnotě nákladů. Ztráta vzniká v případě vyšších nákladů oproti výnosům. (Synek, 2003)

3.2.3 Klasifikace výrobních faktorů a efektivnost

Obecná ekonomie definuje tři výrobní faktory, které je třeba spojit – práce, půda a kapitál. Práce a půda jsou původní výrobní faktory a kapitál je faktor odvozený. Kapitálem je myšlen fyzický kapitál, kam se řadí stroje, budovy a materiál. Pro uskutečnění výroby je nutné účelně a hospodárně faktory spojit. U většiny výrob je třeba spojení všech faktorů, ale u některých výrob mohou některé výrobní faktory chybět. Nikdy nemůže chybět faktor práce. Proporcionalita výrobních faktorů je dána přírodně technickými činiteli, cenou jednotlivých výrobních faktorů a náklady. V průběhu času se proporcionalita faktorů mění. Předmětem analytické činnosti v podniku je sledování výrobních faktorů na základě ukazatelů.

Efektivní výroba znamená uspokojení potřeb trhu s maximálním využitím všech výrobních faktorů. Základem efektivity je výsledek, účinek. Efektem podniku jsou jeho výstupy, které tvoří výrobky a služby. Výstupy vznikají spotřebou vstupních výrobních faktorů. Efektivnost je vyjádřena poměrem výstupu ke vstupu. Lze měřit účinnost každého výrobního faktoru, tedy lidské práce, strojů, výrobního zařízení, a účinnost využití materiálu. (Synek, 2000)

3.2.4 Hodnocení podniku

V současné době ovlivňuje hospodaření většiny firem vnější okolnosti. Důvodů pro hodnocení podniků je mnoho. Účel, k jakému má hodnocení sloužit, případně komu má sloužit, je základním kritériem mající zásadní vliv na určení celého procesu hodnocení.

- **Hodnocení podniku podnikem samotným:** vzniká nejčastěji z potřeb managementu nebo majitelů, kteří mají výrazný zájem o informace, jakým směrem a rychlostí se vyvíjí bohatství společnosti.
- **Hodnocení z důvodu vlastnické změny ve společnosti:** se vytváří, pokud dochází k prodeji podniku nebo jeho části. Hodnocení se vytváří také v případě fúzí společností. Pro prodávajícího i kupujícího je důležité znát tržní hodnotu společnosti.

- **Hodnocení podniku ze strany externích subjektů:** další skupinou uživatelů informací ohledně hodnocení podniku jsou externí subjekty spolupracující s hodnoceným podnikem. Mezi externí subjekty se řadí dodavatelé, odběratelé, banky, pojišťovny, partneři, zaměstnanci nebo odborové organizace. Nejdůkladnějším hodnocením podniků se zabývají banky, které poskytují podnikům peněžní prostředky. Jejich cílem je snaha o predikci budoucího vývoje analyzovaného subjektu. (Vochozka, 2011)

Představu o finančním zdraví podniku poskytuje finanční analýza. Tvorba finanční analýzy je součástí kompetencí finančních manažerů a vrcholového vedení podniků. Analýza je prováděna před investičním nebo finančním rozhodováním v podniku. Finanční analýza přezkoumává minulost i současnost a přináší tak informace o výkonnosti společnosti a možných rizicích, které vyplývají z jeho činností a fungování. Hlavní přínos této analýzy je porovnání jednotlivých ukazatelů v čase a prostoru. Největší výhodou této analýzy je možnost analytického a systémového přístupu k jednotlivým činnostem podniku. Uživatele finanční analýzy lze rozdělit na externí a interní. Mezi externí uživatele se řadí např. stát a jeho orgány, investoři, banky, obchodní partneři, konkurence. Do interních uživatelů se řadí manažeři, zaměstnanci nebo odbory. Hlavním zdrojem informací pro vypracování analýzy je účetní závěrka. Řádnou účetní závěrku podniky zpracovávají k poslednímu dni běžného účetního období. Dále se sestavuje mimořádná účetní závěrka, která se tvoří na základě mimořádné události, např. vstup společnosti do insolvenčního řízení. Účetní závěrka je tvořena následujícími účetními výkazy – rozvaha, výkaz zisku a ztrát a výkaz cash flow. (Vochozka, 2011)

3.3 Marketing podniku

Marketing je součástí každodenního života, obklopuje celou společnost ze všech stran. Prostřednictvím různých stimulů nutí zákazníka k nákupu produktu nebo služby. Soubor technik, které se používají pro zviditelnění produktu nebo služeb, se nazývá komunikační mix. Dnešní marketing lze vyjádřit jako uspokojování potřeb zákazníka nebo vytváření hodnoty marketingu. Začíná dlouho předtím, než je daný produkt vyroben. Marketing je úkol,

který vypracovávají manažeři podniku, aby zjistili, jaké jsou potřeby trhu, jeho velikost a intenzita. Velká potřeba trhu po produktu naznačuje pro firmu ziskovou příležitost. Marketing pokračuje po celou dobu trvání života výrobku. Důležitá je definice marketingu, která vyjadřuje uspokojení potřeb různých zájmových skupin, mezi které lze zařadit výrobce, prodejce, investory i zákazníky. Aby byl marketing úspěšný, musí vytvářet jednu nebo více výhod pro zákazníka. Mezi výhody se řadí potřeby nebo přání zákazníka. Základním úkolem je identifikovat jaké výhody zákazníci hledají a poté vytvořit produkt, který zákazníky přesvědčí, že je lepší než produkt konkurence. Marketing je tedy rozhodovací proces, při kterém manažeři podniku určují strategii, která podniku přinese splnění podnikových cílů. (Kocmanová, 2013)

Velké firmy věnují marketingovému plánování a strategii velkou pozornost. Část drobných podnikatelů a manažerů malých firem pokládá marketingové plánování za ztrátu času a energie. Věnují se spíše řešení každodenních provozních problémů. Malé podniky by měly bariéry překonat, protože marketingové plánování ve společnosti má smysl. Umožňuje identifikovat konkurenční výhody, zajistit finanční prostředky k rozvoji firmy a pomáhá dosahovat cíle společnosti. Plánování pomáhá také k odhalení problémů, včasným reakcím na ně a řešením již při jejich vzniku. (Veber, 2012)

Soubor strategických nástrojů používaných k dosažení žádoucího stavu se nazývá marketingový mix. Skládá se ze „4P“ – product, price, promotion, place. Tyto části jsou na sobě zcela závislé. Produkt je vše, co v procesu směny uspokojí potřebu spotřebitele. Produkt je z pohledu marketingu souhrnem vlastností, názvu, značky a výhod, které nabízí. Všechny výrobky mají cenu, kterou je spotřebitel ochoten zaplatit, a má i svou hodnotu, která je daná druhou stranou. Propagace je koordinace aktivit, které vedou k ovlivnění postojů a chování druhé strany. Je to důležitá součást při vytváření hodnot zákazníka. Propagace může mít více forem, např. bláznivé TV spoty, reklama v časopisech, trička nebo neonové nápisy. Propagace předává marketingová sdělení, které informují o novém zboží, navazují vztahy se spotřebitelem a přesvědčují ho k zakoupení produktu. Poslední částí marketingového mixu je distribuce. Většina podniků není na trhu osamocena, ale je součástí řetězce. Úspěch společnosti je závislý na skutečnosti, jak dobře dokáže jeho marketingový řetězec konkurovat ostatním a prosadit se. (Kocmanová, 2013)

3.4 Legislativní rámec podnikání

Právní úprava podmínek podnikání v České republice vychází z Listiny základních lidských práv a svobod. Tato listina vymezuje právo každého občana podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost.

Konkrétní legislativní úprava podnikání je regulována novým občanským zákoníkem, živnostenským zákonem a zákonem o obchodních korporacích. Zákon o obchodních korporacích je zkrácený název zákona o obchodních společnostech a družstvech a nahradil původní obchodní zákoník. Podstatné pro podnikání jsou i ostatní právní předpisy, které upravují problematiku účetnictví, daní a ostatních odvodů, ochrany spotřebitele a bezpečnosti práce.

V úvodu podnikatelské činnosti je důležité zvolení vhodného typu právní formy podnikání, s nímž souvisí obchodní název. V pozdější době lze zvolený typ právní formy transformovat na jiný, ale dobrou počáteční volbou lze předejít komplikacím a dalším nákladům. (Veber, 2012)

Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník definuje podnikatele jako osobu, která „samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele“.

Zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání se zaměřuje na vztahy mezi státem a podnikatelskými subjekty provozujícími svou činnost na základně živnostenského oprávnění. Zákon stanovuje co je a co není živnost, základní rovnoprávné podmínky pro provozování živnosti samostatných živnostníků i velkých podniků. Zákon definuje druhy živností, které se dělí na živnosti koncesované a ohlašovací. Dále vytyčuje podmínky pro provozování živnosti.

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích definuje obchodní korporace mezi které patří obchodní společnosti a družstva. Obchodní společnosti se dále dělí na osobní společnosti a kapitálové společnosti. Mezi osobní společnosti patří veřejná obchodní společnost a komanditní společnost. Do kapitálových společností se řadí společnost s ručením omezením,

akciová společnost, evropská společnost a evropská družstevní společnost. Osobní společnosti mohou být založeny za podnikatelským účelem nebo za účelem správy vlastního majetku.

Kriteria, podle kterých lze právní formu zvolit je mnoho, některá mají všeobecný ráz a jiná jsou výrazně specifická. Důležité kritérium je velikost základního kapitálu nebo počet osob potřebných k založení podniku. (Veber, 2012)

3.5 Podpora podnikání

Během celého životního cyklu podniku potřebují společnosti získávat aktuální informace o vývoji podnikatelského prostředí. Na tvorbě tohoto prostředí se podílejí zákonodárné orgány, ministerstva a další orgány státní správy. Podnikatelské prostředí dále ovlivňují subjekty soukromého sektoru. V České republice byly zřízeny různé subjekty, poskytující podporu a služby podnikatelům. Lze je rozčlenit do čtyř skupin:

- vládní organizace,
- finanční instituce pro podporu podnikání,
- nevládní organizace,
- komerční subjekty.

Mezi vládní organizace se řadí orgány státní správy. Jednotlivé podpory pro malé a střední podnikatele jsou poskytované prostřednictvím programů schválených vládou České republiky. Jedná se o programy realizované Ministerstvem průmyslu a obchodu, Ministerstvem pro místní rozvoj a krajskými úřady. Řada institucí má za úkol poskytovat poradenské služby za zvýhodněných podmínek. Agenturou pro podporu podnikání a investic je CzechInvest. Jejím úkolem je především posilování konkurenceschopnosti české ekonomiky prostřednictvím podpory podnikatelů, podnikatelské infrastruktury, inovací a získáním zahraničních investic. Dalším úkolem CzechInvestu je propagace České republiky v zahraničí jako vhodné lokality pro investice. Mezi vládní organizace se řadí Národní asociace pro rozvoj podnikání. Organizace zpřístupňuje začínajícím podnikatelům, malým a středním podnikům cenově zvýhodněné poradenství a vzdělávací služby. Dále usnadňuje přístup ke startovnímu kapitálu formou malých úvěrů nebo dotačních programů. Mezi vládní

organizace se řadí Centrum pro regionální rozvoj. Centrum realizuje a řídí programy Evropské unie v České republice. Další vládní organizací je celoevropská síť Enterprise Europe Network. Portál BusinessInfo.cz je také důležitou podporou pro podnikání. Hlavními rubrikami je legislativa a právo, Evropská unie, zahraniční obchod, finance a daně, podpora podnikání a dotace. (Srpová, 2010)

K finančním institucím, které podporují podnikání, se řadí Českomoravská záruční a rozvojová banka. Tato banka je specializovaná bankovní instituce na podporu malého a středního podnikání. Banka pomáhá naplňovat záměry hospodářské politiky vlády ČR v oblasti rozvoje podnikání. Základními produkty banky jsou záruky, úvěry, příspěvky a dotace. Mezi finanční instituce se řadí Česká exportní banka, která se specializuje na státní podporu vývozu. Další institucí je Exportní garanční a pojišťovací společnost. Tato společnost je státní úvěrová pojišťovna zaměřená na pojištění vývozních úvěrů.

Mezi nevládní organizace, které poskytují služby podnikatelům, se řadí Hospodářská komora ČR, která chrání a hájí zájmy svých členů. Podporuje jejich podnikatelské aktivity. Do nevládních organizací se řadí také Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR, Unie malých středních podniků ČR a Asociace inovačního podnikání ČR.

Organizace na podporu podnikání jsou organizace soukromé. Do soukromých organizací spadá Fond rizikového kapitálu, který se podílí na financování soukromých růstových firem. Další organizací je Business angel, tj. individuální investor. Mezi soukromé organizace patří také Podnikatelský inkubátor, který poskytuje podporu začínajícím inovativním firmám na omezenou dobu a za určitých podmínek. Další soukromou organizací je Vědeckotechnický park, který se orientuje do oblasti vědy, technologie a inovačního podnikání. (Srpová, 2010)

3.5.1 Fondy Evropské unie

Fondy Evropské unie zahrnují širokou škálu finančních nástrojů. Jsou určeny pro podporu hospodářského růstu členských zemí, zlepšení vzdělanosti obyvatel členských zemí a snižování sociálních nerovností.

Politika hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie, zkr. HSS, je odrazem principu solidarity uvnitř Evropské unie. Bohatší státy přispívají na rozvoj států chudších, aby došlo ke zvýšení kvality života obyvatel celé Evropské unie. Politika má za úkol podporovat

harmonický a udržitelný rozvoj ekonomických činností, vysokou úroveň zaměstnanosti, ochranu a zlepšování životního prostředí na území Evropské unie.

Evropská unie realizuje své cíle v rámci sedmiletých cyklů. Členské země zpracovávají v rámci sedmiletých cyklů vždy nové programové dokumenty. Tyto dokumenty stanoví rozpočet a definují nové cíle a priority, které se členské státy v daném období snaží dosáhnout a naplnit. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR)

3.5.2 Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost byl schválen Evropskou komisí dne 29. 4. 2015 a zastřešuje ho Ministerstvo průmyslu a obchodu. Cílem tohoto operačního programu je dosažení konkurenceschopné a udržitelné ekonomiky, která bude založena na znalostech a inovacích. Pojem konkurenceschopnost vyjadřuje prosazení místních firem na světových trzích a vytváření nových pracovních míst. Pojem udržitelnost vyjadřuje dlouhodobost konkurenční schopnosti.

Program přináší možnost získat dotaci v dotačním období 2014 – 2020 v pěti oblastech podpory:

- Prioritní osa 1 – Rozvoj výzkumu a vývoje
- Prioritní osa 2 – Podpora podnikání malých a středních firem
- Prioritní osa 3 – Efektivnější nakládání s energií
- Prioritní osa 4 – Rozvoj informačních a komunikačních technologií
- Prioritní osa 5 – Technická pomoc. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR)

Mezi projekty bude celkem rozděleno 120 mld. Kč. Dotaci mohou získat obchodní společnosti všech velikostí. Preferovány jsou malé a střední podniky, které působí ve zpracovatelském průmyslu, v sektoru IT, energetice a dalších odvětvích. Obvyklá míra podpory malých podniků je ve výši 45 % dotace, u středních podniků je to 35 % dotace a u velkých podniků činí dotace 25 %. Projekty by měly být zaměřeny na rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace, rozvoj podnikání a konkurenceschopnost podniků, energetické úspory a rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií. (Informační portál o dotacích pro podnikatele)

4 Charakteristika společnosti

4.1 Základní údaje

Obrázek 2 - Logo společnosti

Zdroj: Interní materiály firmy Chvalis s.r.o.

Obchodní jméno:	CHVALIS s.r.o.
Právní forma:	Společnost s ručením omezeným
Identifikační číslo:	25433971
Sídlo:	Hoštka, Velešická čp. 54, PSČ 41172
Základní kapitál:	4 700 000 Kč
Datum vzniku:	15. 8. 2001
Předmět podnikání:	obráběčství, zámečnictví, nástrojářství výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona výroba, instalace, opravy elektrických strojů a přístrojů

4.2 Charakteristika společnosti

Společnost Chvalis s.r.o. je moderní dynamická obchodní společnost, která se zabývá výrobou a prodejem hydraulických a pneumatických zařízení a zajišťuje jejich servis. Výrobky společnosti i její servisní služby nacházejí uplatnění v oboru strojírenském, automobilovém, papírenském, ale i dřevařském nebo chemickém. Sídlo společnosti se nachází

v obci Hoštka, spadající pod okres Litoměřice a Ústecký kraj. Společnost v posledních letech otevřela pět svých poboček na území České republiky. Tyto pobočky jsou koncipovány jako prodejní sklady kompletního sortimentu hydraulických komponentů např. hadic, šroubení, pneumatických a filtračních prvků. Mapa poboček je vyobrazena na následujícím obrázku č.3.

Obrázek 3 - Mapa provozoven

Zdroj: Interní materiály společnosti Chvalis s.r.o.

Předmětem podnikání společnosti je výroba hydraulických a pneumatických zařízení, prodej výrobků, zboží a poskytování servisních služeb u zákazníka. Společnost nabízí komplexní služby v oblasti hydraulických agregátů a systémů, jejich repasí a modernizací. Společnost Chvalis je schopna realizovat celé zakázky od projekce, přes výrobu, montáž u zákazníka, uvedení do provozu až po záruční i pozáruční servis. Společnost nabízí také výrobu i opravy hydraulických a pneumatických válců a to i expresní službou do 24. hodin. Společnost svými servisními službami působí prakticky na území celé České republiky. Své výrobky a zboží prodává v tuzemsku i v zahraničí.

Na následujícím obrázku č. 4 je jeden z originálních výrobků společnosti - mobilní filtrační jednotka pro filtraci hydraulických kapalin v různých hydraulických zařízeních a systémech.

Obrázek 4 - Filtrační jednotka

Zdroj: Interní materiály společnosti Chvalis s.r.o.

Společnost Chvalis je distributorem výrobků a zboží společnosti Parker. Společnost Parker Hannifin Co. je světový výrobce komponentů pro průmyslové využití. Byla založena již v roce 1918 a její roční obrat ve fiskálním roce 2016 činil 11 miliard USD. Zásoby zboží společnosti Chvalis na všech jejich skladech, se skládají z 90 % ze zboží společnosti Parker. Společnost Parker Hannifin je největším dodavatelem firmy Chvalis.

Hlavním cílem společnosti Chvalis je udržet si své postavení na českém trhu a nabízet kvalitní výrobky, zboží a servisní služby za příznivé ceny.

4.3 Historie společnosti

Historie společnosti Chvalis zasahuje do roku 1990. V tomto roce byla založena firma Milan Chvalina – Chvalis, která se soustředila na poskytování odborných služeb v oblasti servisu hydrauliky, pneumatiky a mazání. V roce 1992 začala firma zajišťovat trvalou údržbu systémů několika významným výrobním podnikům. V téže roce uzavřela firma Chvalis distributorskou smlouvu se společností Parker Hannifin. V roce 1996 byl vybudován vlastní výrobní areál v Hoštce, v severních Čechách, kde se nachází rozlehlý prodejní sklad, výrobní dílny a moderní zázemí pro obchodní činnost společnosti. Společnost se dále rozvíjela, a v roce 1999 zavedla systém managementu kvality dle ISO 9001, který úspěšně recertifikuje až do dnešní doby. Z důvodu zásadních změn právního rámce podnikání v České republice byla v červnu 2001 založena společnost Chvalis s.r.o., která převzala veškeré aktivity firmy Milan

Chvalina. Došlo k významnému rozvoji společnosti a na podzim roku 2006 společnost otevřela vlastní vzdělávací a školicí centrum. Vzdělávací centrum se nachází vedle výrobního areálu společnosti. V letech 2010 až 2015 došlo k dynamickému posunu společnosti, a to otevřením celkem pěti poboček na území České republiky. Na obrázku č. 5 se nachází areál společnosti v Hoštce.

Obrázek 5 - Sídlo společnosti

Zdroj: Interní materiály společnosti Chvalis s.r.o.

Společnost si během své existence vybuodovala na českém trhu mezi konkurenčními společnostmi pevnou a významnou pozici. V současné době se společnost rozšiřuje po celé České republice.

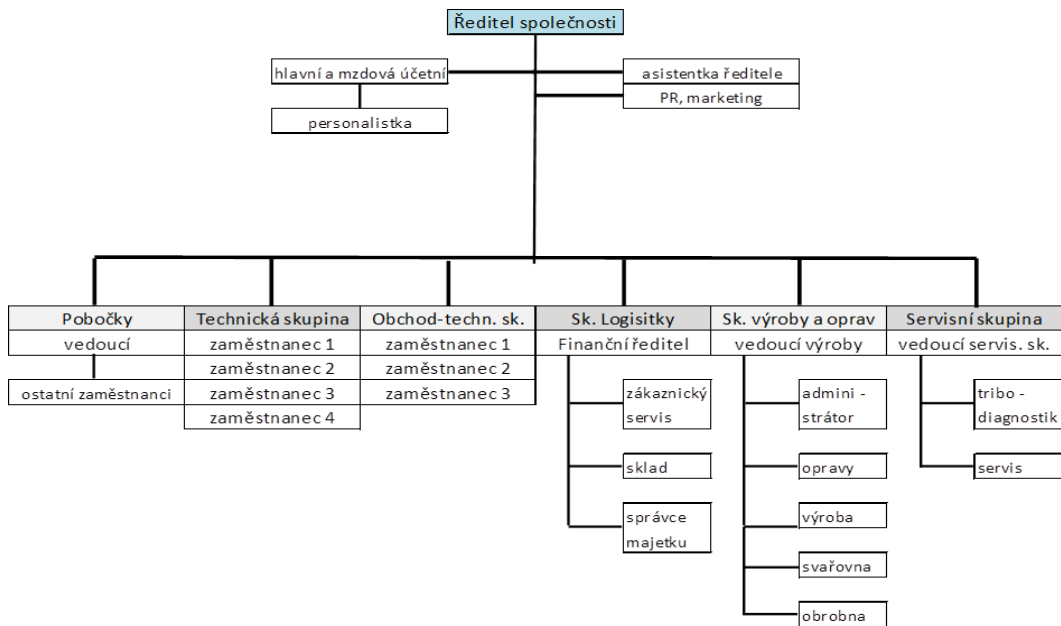
4.4 Organizační struktura společnosti

Společnost Chvalis s.r.o. má dva jednatele, kteří jsou 100 % vlastníky společnosti a nesou veškerou právní odpovědnost za chod společnosti.

Společnost má v současné době 92 zaměstnanců, a dle počtu zaměstnanců se řadí do skupiny středně velkých podniků.

Na následujícím obrázku č. 6 je vyobrazena organizační struktura společnosti.

Obrázek 6 - Organizační struktura společnosti

Zdroj: Interní materiály společnosti Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

Společnost Chvalis je částečně rodinnou firmou. Jeden z majitelů zastává funkci ředitele společnosti a druhý majitel řídí účetní a mzdový úsek. Ve společnosti pracuje také dcera majitelů, a to na pozici personalistky. Velmi důležití pro společnost jsou zaměstnanci a jejich loajalita, protože více jak čtvrtina zaměstnanců u firmy pracuje více jak patnáct let. Společnost dbá na odbornou vzdělanost svých zaměstnanců, na všech úsecích společnosti. Dále svým zaměstnancům poskytuje řadu benefitů, a snaží se udržet přátelský rodinný přístup ke všem svým zaměstnancům.

5 Analýza výsledků

5.1 Finanční analýza

Úkolem finanční analýzy společnosti Chvalis s.r.o. bylo ověření obchodní zdatnosti podniku a tím udržení majetkově-finanční stability. V diplomové práci je proveden rozbor získaných dat společnosti Chvalis s.r.o. za roky 2006 – 2015 z finančních účetních výkazů – rozvah a výkazů zisků a ztrát, které jsou přílohou diplomové práce (příloha č. 1,2,3). Pro zhodnocení byla použita analýza poměrových ukazatelů, která zahrnuje ukazatele likvidity, rentability, finanční stability a hospodářské aktivity.

5.1.1 Ukazatele likvidity

Likvidita vyjadřuje schopnost podniku Chvalis s.r.o. uhradit včas své platební závazky. Je důležitá z hlediska finanční rovnováhy firmy, protože jen dostatečně likvidní podnik je schopen dostát svým závazkům.

Následující tabulka č. 2 ukazuje vývoj vypočítaných hodnot ukazatelů likvidity společnosti za období let 2006 – 2015.

Tabulka 2 – Ukazatele likvidity

Rok	Okamžitá likvidita	Pohotová likvidita	Běžná likvidita
2006	0,15	1,60	2,82
2007	0,13	1,88	3,47
2008	0,10	1,77	3,38
2009	0,92	2,71	4,79
2010	0,42	2,29	4,07
2011	0,06	2,09	3,72
2012	0,05	1,91	3,62
2013	0,10	1,58	2,70
2014	0,14	1,75	3,02
2015	0,04	1,15	2,20

Zdroj: Účetní výkazy společnosti Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

V tabulce č. 2 je uvedena likvidita okamžitá, pohotová a běžná.

Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita představuje to nejužší vymezení likvidity. Zobrazují se v ní ty nejlíkvidnější položky z rozvahy, tj. finanční majetek. Okamžitá likvidita je vyjádřena poměrem mezi pohotovými platebními prostředky a krátkodobými závazky. Mezi finanční majetek se řadí peníze v pokladně, na bankovních účtech a volně obchodovatelné cenné papíry a šeky. Společnost nabyla doporučených hodnot pouze v roce 2010 a to hodnotou 0,42. Nejvyšší hodnota okamžité likvidity 0,92 byla v roce 2009. V tomto roce byla společnost schopna svým finančním majetkem uhradit 92% svých krátkodobých závazků. Společnost měla v tomto roce nejvíce finančních prostředků na svém bankovním účtu, a nejnižší hodnotu krátkodobých závazků. Pokud je mnoho finančních prostředků vázaných v aktivech, nedochází k jejich zhodnocení. Spodní hranice 0,2 je označována jako hodnota kritická. Nejnižší hodnotu okamžité likvidity 0,04 měla společnost v roce 2015. V tomto roce měla společnost malé finanční prostředky v hotovosti i na bankovních účtech, a zároveň nejvyšší hodnotu krátkodobých závazků. Výši krátkodobých závazků v roce 2015 ovlivnily závazky z obchodních vztahů, závazky vůči společníkům a zaměstnancům společnosti, které jsou oproti ostatním létům vyšší. Ostatní hodnoty z let 2006, 2007, 2008, 2011, 2012, 2013 a 2014 jsou také pod hranicí doporučeného rozmezí, ve kterém by se společnost měla pohybovat. Společnost má v posledních pěti letech hodnoty okamžité likvidity pod doporučenou hodnotou 0,2. Společnost měla málo finančních prostředků oproti výši krátkodobých závazků. Nejvíce závazků společnosti vzniklo z obchodních vztahů.

Pohotová likvidita

Pohotová likvidita vyjadřuje schopnost podniku vyrovnat se svými závazky, aniž by musela prodat své závazky. Společnost se pohybuje v pohotové likviditě v žádaném rozmezí pouze v roce 2015 a to hodnotou 1,15. V ostatních letech 2006 – 2014 se hodnoty pohybují nad horní hranici rozmezí 1,5. Společnost je tedy schopna vyrovnat se se svými závazky aniž by musela prodat své zásoby. Nejvyšší hodnotu 2,71 pohotové likvidity má společnost v roce 2009. Tento stav je ovlivněn faktem, že společnost disponovala vysokou finanční částkou na svých bankovních účtech a nízkou hodnotou krátkodobých závazků společnosti oproti ostatním létům. Větší objem oběžných aktiv ve formě pohotových prostředků přináší jen malý nebo žádný úrok. Vyšší hodnota ukazatele je příznivější pro věřitele, kteří mají jistotu, že společnost je prakticky ihned schopná zaplatit své závazky. Akcionáři a vedení podniku

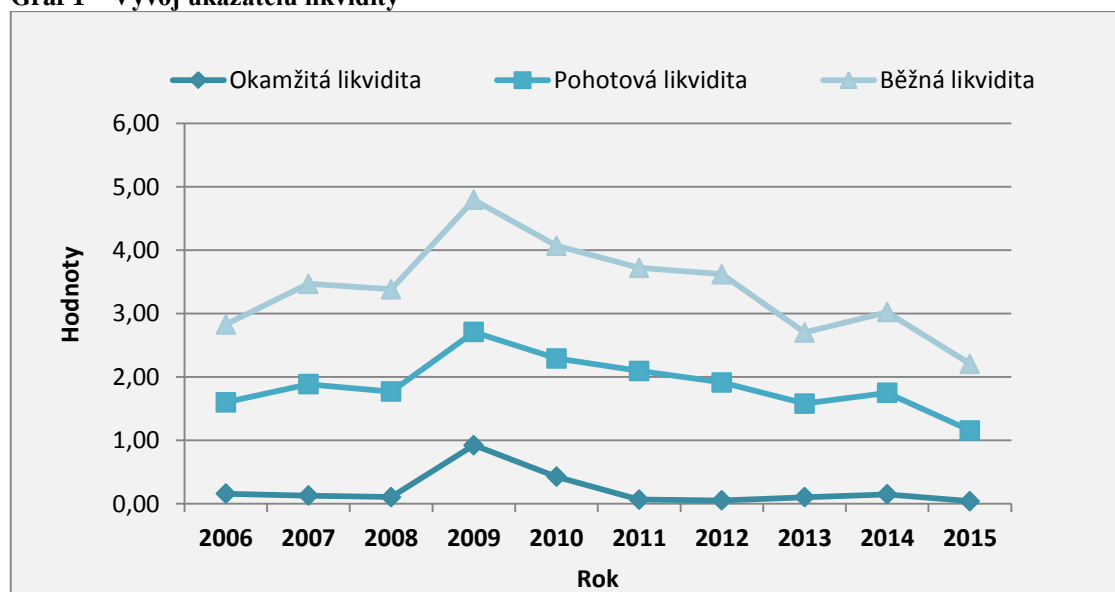
preferuje nízkou hodnotu likvidity, protože nadměrná výše oběžných aktiv vede k neproduktivnímu využívání vložených prostředků a nepříznivě ovlivňuje jejich výnosnost.

Běžná likvidita

Běžná likvidita ukazuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky společnosti. Vypovídá o schopnosti podniku uspokojit své věřitele, kdyby proměnil veškerá oběžná aktiva na hotovost. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím vyšší je pravděpodobnost zachování platební schopnosti podniku. Kromě roku 2015 se hodnoty běžné likvidity ve společnosti pohybovaly nad žádoucími hodnotami. Společnost má po celé analyzované období vysokou platební schopnost. Nejvyšší hodnota byla v roce 2009. Společnost měla v roce 2009 velmi nízké závazky vyplývající z obchodních vztahů. Vysoké hodnoty v běžné likviditě jsou způsobeny vyšším nárůstem oběžných aktiv oproti krátkodobým závazkům. V posledních letech má běžná likvidita podniku klesající tendenci, kromě mírného vzestupu v roce 2014. Klesající tendence hodnot vypovídá o lepším hospodaření s pohotovými prostředky společnosti. V roce 2015 měla společnost hodnotu běžné likvidity v žádoucím rozmezí.

Na následujícím grafu č. 1 je vyobrazen vývoj jednotlivých ukazatelů likvidity společnosti Chvalis s.r.o. za léta 2006 - 2015.

Graf 1 – Vývoj ukazatelů likvidity

Zdroj: Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

Z grafu č. 1 je patrné, že společnost je spíše nad horní hranicí doporučených hodnot. V roce 2009 dosáhla společnost nejvyšších hodnot z důvodu velkého poklesu krátkodobých závazků. V ostatních letech 2006 – 2008 a 2010 – 2014 jsou hodnoty velmi podobné. Společnost má mnoho finančních prostředků, které jsou vázány v oběžných aktivech, především v zásobách. Tento stav je od roku 2010 ovlivněn především budováním nových poboček společnosti s vlastními sklady a zbožím. V roce 2015 dosahuje společnost hodnot nejnižších. Společnost v tomto roce po dynamickém období našla rovnováhu ve výši svých oběžných aktiv a výši krátkodobých závazků.

5.1.2 Ukazatele rentability

Rentabilita vyjadřuje schopnost podniku vytvářet zisk a zhodnocovat vložený kapitál. Ukazatele rentability slouží k hodnocení celkové efektivnosti dané činnosti. Pro výpočet ukazatelů byl použit zisk po zdanění (čistý zisk).

Následující tabulka č. 3 ukazuje hodnoty ukazatelů rentability společnosti Chvalis s.r.o. v letech 2006 – 2015.

Tabulka 3 – Ukazatele rentability (v %)

Rok	Rentabilita celkového kapitálu ROA	Rentabilita vlastního kapitálu ROE	Rentabilita tržeb ROS	Rentabilita nákladů ROC
2006	17,06	29,89	10,19	11,16
2007	18,93	28,28	10,68	12,27
2008	1,68	1,51	0,65	0,68
2009	5,50	6,29	3,20	3,39
2010	4,91	6,00	3,30	3,39
2011	3,06	3,98	1,93	1,96
2012	5,06	6,22	3,20	3,33
2013	0,79	0,75	0,36	0,37
2014	7,58	10,60	4,97	5,29
2015	3,40	5,61	2,21	2,25

Zdroj: Účetní výkazy společnosti Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

Tabulka č. 3 obsahuje ukazatele rentability celkového kapitálu, vlastního kapitálu, rentability tržeb a rentability nákladů.

Rentabilita celkového kapitálu (ROA) je důležitý ukazatel, který poměřuje zisk s celkovými vloženými aktivy do podnikání, bez ohledu na zdroj jejich financování. Společnost Chvalis tvořila nejvíce zisku v roce 2007, kdy na 1 Kč vloženého kapitálu vytvářela 18,93 % zisku a dále v roce 2006, kdy byla výnosnost kapitálu 17,06 %. Společnost měla v roce 2006 a 2007 vysoké tržby za prodej výrobků a služeb. Nejnižší ziskovost měla společnost v roce 2013. V tomto roce na 1 Kč kapitálu vytvářela pouze 0,79 % zisku. Z rozvahy je patrný vysoký nárůst aktiv. V ostatních letech se společnost pohybovala v ziskovosti od 1,68 % do 7,58 %.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) vyjadřuje výnosnost kapitálu vloženého vlastníky podniku. Pomocí tohoto ukazatele lze zjistit, zda je tento kapitál reprodukován s náležitou intenzitou odpovídající riziku investice. Společnost Chvalis zhodnotovala nejvíce vlastní kapitál v roce 2006 - 29,89 %. Také v roce 2007 docházelo k vysokému zhodnocení vlastního kapitálu, na 1 Kč investovaného kapitálu připadlo 28,28 % čistého zisku. Společnost měla v letech 2006 a 2007 vysoké tržby za vlastní výrobky a služby. Nejnižšímu zhodnocení došlo v roce 2013, kde je zhodnocení 0,75 %. V ostatních letech se ukazatele zhodnocení pohybují v rozmezí 1,51 % až 10,60 % (rok 2014).

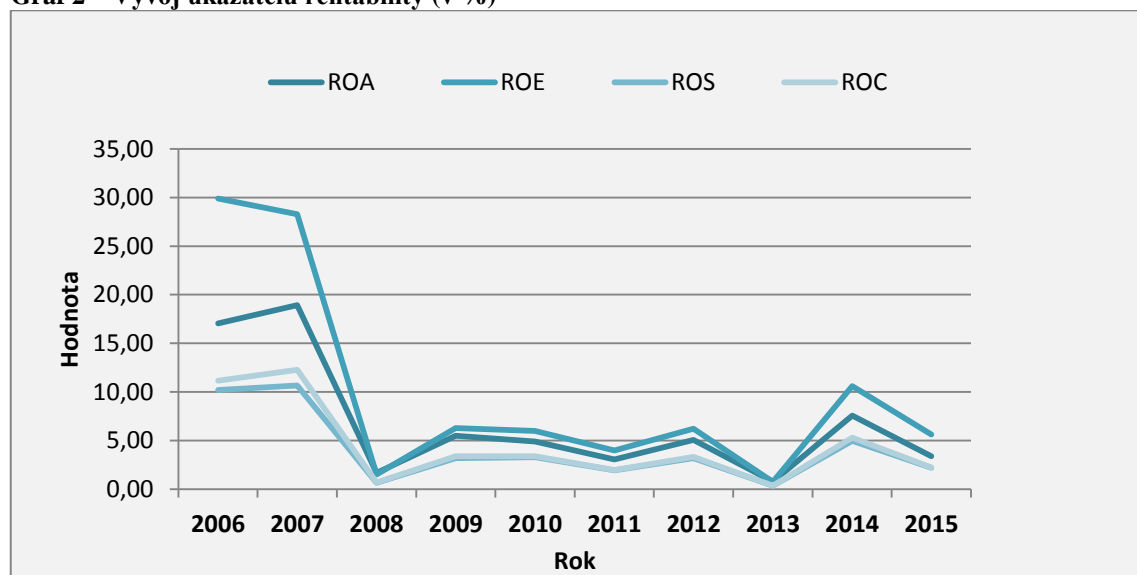
Rentabilita tržeb (ROS) představuje poměry, které v čitateli zahrnují výsledek hospodaření a ve jmenovateli tržby. Tržby jsou součinem realizovaného objemu produkce nebo služeb a jejich ceny. Tyto ukazatele vyjadřují schopnost společnosti dosahovat zisku při dané úrovni tržeb. Slouží k vyjádření ziskové marže. Obecně platí, že čím vyšší je rentabilita tržeb, tím lepší je situace ve společnosti z hlediska produkce. Společnost měla vysoké hodnoty rentability tržeb v roce 2006 a 2007, kdy se hodnoty pohybovali přes 10 %. Společnost měla vysokou hodnotu zisku. Nejnižší rentabilitu tržeb měla společnost v letech 2008 – 0,65 % a 2013 s hodnotou 0,36 %. Ostatní roky se pohybují v rozmezí od 1,93 % do 4,97 %.

Rentabilita nákladů (ROC) se počítá jako poměr zisku a nákladů. Vyjadřuje s jakými náklady je společnost schopná vytvořit 1 Kč zisku. Tento ukazatel by měl vykazovat vzrůstající tendenci, v rámci společnosti tento ukazatel značně kolísá. Nejvyšší hodnoty

podnik dosáhl v roce 2007, kdy bylo potřeba jedné koruny nákladů k vytvoření 0,12 Kč zisku. Nejnižší hodnota byla zaznamenána v roce 2013. V tomto roce měla společnost nejnižší zisk za sledované období.

Na následujícím grafu č. 2 je vývoj jednotlivých ukazatelů rentability za léta 2006 – 2015.

Graf 2 – Vývoj ukazatelů rentability (v %)

Zdroj: Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

Graf č. 2 vyobrazuje jednotlivé ukazatele rentability. Je patrné, že společnost Chvalis měla všechny ukazatele v kladných hodnotách. Hodnoty ukazatelů mají v analyzovaném období téměř stejný průběh. Podnik byl v období 2006 – 2015 ziskový. Nejvýznamnějším rokem byl rok 2007, kdy měl podnik nejvyšší hodnoty rentability, především z důvodu vysoké hodnoty čistého zisku. Nejnižší hodnoty jsou patrné v letech 2008 a 2013. Společnost měla nízké objemy tržeb a čistého zisku za dané období.

5.1.3 Ukazatele zadluženosti

Analýza zadluženosti porovnává rozvahové položky společnosti a na jejich základě se zjišťuje, v jakém rozsahu jsou aktiva společnosti financována z cizích zdrojů. Použití vlastního kapitálu přináší snížení celkové výnosnosti vloženého kapitálu. Podstatou této

analýzy je nalezení optimální kapitálové struktury podniku. V analýze byly použity tři ukazatele zadluženosti – ukazatel celkové zadluženosti, koeficient samofinancování a ukazatel úrokového krytí.

Následující tabulka č. 4 ukazuje vývoj hodnot ukazatelů zadluženosti společnosti v letech 2006 – 2015.

Tabulka 4 – Ukazatele celkové zadluženosti a koeficientu samofinancování (v %)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Celková zadluženost	44,85	35,83	38,7	22,83	22,66	28,49	22,98	33,23	31,14	43,78
Koeficient samofinancování	55,15	64,17	61,30	77,17	77,34	71,51	77,02	66,77	68,86	56,22

Zdroj: Účetní výkazy společnosti Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

V tabulce č. 4 jsou uvedena data celkové zadluženosti a koeficientu samofinancování. Základním ukazatelem je celková zadluženost, která je vyjádřena poměrem celkových závazků k celkovým aktivům. Obecně platí, že čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je riziko věřitelů. Není žádoucí zvyšování hodnoty tohoto ukazatele, protože podnik se stává následně závislejší na cizích zdrojích a zranitelnější. Pozitivní hodnoty jsou do 50 %, vyšší hodnoty jsou již rizikem. Společnost Chvalis měla nejvyšší hodnoty celkové zadluženosti v roce 2006 a následně v roce 2015, na okrajích analyzovaného období. V těchto letech společnost neměla velké rozdíly mezi částkami vlastního a cizího kapitálu. V roce 2010 měl podnik celkovou zadluženost s nejmenší hodnotou, v tomto roce měla společnost třikrát více vlastních prostředků než cizích. V letech 2009 – 2012 měla společnost hodnoty v rozmezí 22,66 – 28,49, z důvodu vyššího množství vlastního kapitálu. Vlastní kapitál je pro podnik dražší než kapitál cizí, protože funguje na principu finanční páky a efektu daňového štítu. Podnik si při použití cizího kapitálu zvyšuje náklady a snižuje daně. Společnost za dané období neměla v žádném roce více cizích prostředků než vlastních.

Dalším ukazatelem je koeficient samofinancování. Tento ukazatel je doplňkový k ukazateli celkové zadluženosti a jejich součet by měl dát přibližně 1. Průměrná hodnota koeficientu samofinancování v letech 2006 – 2015 je 61,4 % což vypovídá o dobré finanční

situaci a schopnosti společnosti krýt své potřeby z větší části vlastními zdroji. Vysoký poměr může být také příčinou poklesu výnosnosti vlastního kapitálu.

V následující tabulce č. 5 je vyobrazen vývoj ukazatele úrokového krytí společnosti Chvalis za léta 2006 – 2015.

Tabulka 5 – Ukazatel úrokového krytí

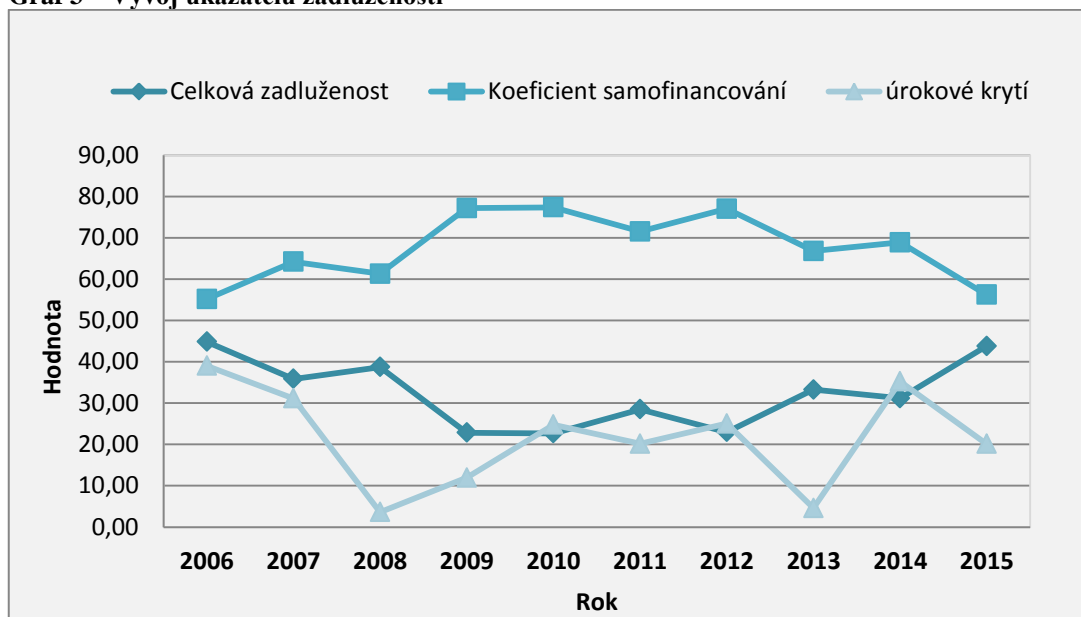
Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ukazatel úrokového krytí	39,01	31,13	3,63	11,94	24,78	20,18	25,06	4,60	35,22	20,13

Zdroj: Účetní výkazy společnosti Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

Ukazatel úrokového krytí je konstruován z důvodu zjištění únosnosti dluhového zatížení. Udává kolikrát je zisk vyšší než úroky. Nejnižší hodnotu 3,63 společnost vykazuje ve sledovaném období v roce 2008, tato hodnota je ale stále nad doporučovanou hodnotou. V letech 2006, 2007 a 2014 vykazuje vysoké hodnoty. Ukazatel úrokového krytí je v posledních čtyřech letech značně kolísavý. V roce 2013 společnost byla schopná pokrýt úroky skoro pětinasobně, oproti roku 2014 kde společnost mohla úroky pokrýt pětatřicetkrát. Průměrná hodnota úrokového krytí za sledované období je 21,1.

V následujícím grafu č. 3 je vyobrazen vývoj ukazatelů zadluženosti společnosti Chvalis za léta 2006 – 2015. Hodnoty celkové zadluženosti a koeficientu samofinancování jsou v procentech a vývoj ukazatele úrokového krytí je uveden v jednotkách.

Graf 3 – Vývoj ukazatelů zadluženosti

Zdroj: Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

Z grafu č. 3 je zřejmé, že ukazatel celkové zadluženosti především v letech 2008 - 2012 má sestupnou tendenci, kdy docházelo k nižšímu krytí aktiv cizími zdroji. Koeficient samofinancování v letech 2006 – 2010 má vzestupnou tendenci, společnost měla větší schopnost krýt své potřeby z velké části vlastními zdroji. Společnosti tedy vzrůstala hodnota vlastního kapitálu, to vypovídá o dobré finanční situaci. Ukazatel úrokového krytí má hodnoty velmi střídané, ale po celé období jsou hodnoty nad doporučeným minimem. Dluhové zatížení je pro firmu únosné.

5.1.4 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity měří schopnost společnosti efektivního hospodaření se svými aktivy. Ukazatele nejčastěji vyjadřují, jak dlouho společnost váže finanční prostředky v zásobách, výrobcích nebo v pohledávkách a závazcích. Pokud má společnost více aktiv, než je účelné, vznikají společnosti zbytečné náklady. Pokud má společnost nedostatek aktiv, musí se vzdát potencionálně výhodných příležitostí a přichází o výnosy, které by mohla získat.

Následující tabulka č. 6 zobrazuje vývoj vybraných hodnot ukazatelů aktivity za léta 2006 – 2015.

Tabulka 6 – Ukazatele aktivity

Rok	Obrat celkových aktiv	Doba obratu zásob	Doba splatnosti pohledávek
2006	1,62	65,32	76,85
2007	1,70	71,38	76,22
2008	1,43	86,41	89,05
2009	1,52	70,77	60,53
2010	1,41	75,57	79,25
2011	1,47	71,87	89,61
2012	1,5	74,82	81,55
2013	1,37	75,19	99,09
2014	1,47	74,21	93,47
2015	1,43	86,36	91,76

Zdroj: Účetní výkazy společnosti Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

V tabulce č. 6 jsou uvedeny hodnoty vybraných ukazatelů aktivity – obrat celkových aktiv, doba obratu zásob a doba splatnosti pohledávek.

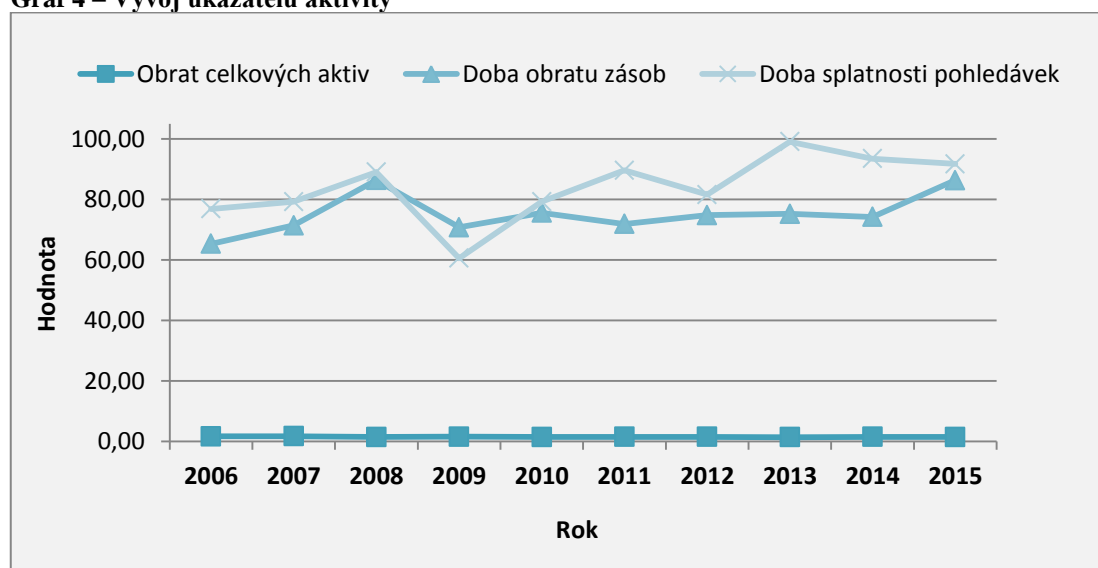
Ukazatel obratu celkových aktiv vyjadřuje množství, kolikrát se aktiva obrátí v tržbách za dané časové období. Společnost Chvalis se pohybovala v doporučeném rozmezí pouze v letech 2006 a 2007. Od roku 2008 má ukazatel obratu celkových aktiv klesající tendenci. Společnost má od roku 2008 hodnoty ukazatele pod žádoucím minimem 1,6. Nejmenší hodnota obratu celkových aktiv byla v roce 2013 a to 1,37. Společnosti rostou v posledních letech oběžná aktiva, především zásoby, které se neustále zvyšují. Hodnoty pod hladinou doporučeného rozmezí značí velkou majetkovou vybavenost společnosti.

Ukazatel doby obratu zásob vyjadřuje, jak dlouho jsou oběžná aktiva vázána ve formě zásob. Doba obratu zásob je přímo závislá na druhu oboru podnikání z důvodu existence oborů, kde je potřeba relativně velká míra zásob. Společnosti Chvalis ukazatel doby obratu zásob kolísá, od roku 2006 do roku 2008 měl vzrůstající tendenci. V roce 2009 došlo k rapidnímu snížení ukazatele, a v následujících letech jsou hodnoty střídavé. V roce 2015 hodnota ukazatele doby obratu zásob značně vzrostla ze 75 na 86 dní. Růst hodnoty ukazatele je z důvodu nárůstu hodnoty zásob. Hodnota zásob společnosti vzrostla o 25 %, což je nejvíce za posledních pět let sledovaného období. Společnost potřebuje více zdrojů k financování svých zásob.

Doba splatnosti pohledávek je ukazatel, který vyjadřuje dobu kdy je majetek vázán ve formě pohledávek, resp. za jakou dobu jsou pohledávky odběrateli zaplacený. Doporučovanou hodnotou je běžná doba splatnosti faktur dané společnosti. Pokud je doba splatnosti pohledávek delší, znamená to nedodržování obchodně-úvěrové politiky ze strany obchodních partnerů. Ukazatel doby splatnosti pohledávek u společnosti Chvalis je značně střídavý. Průměrná splatnost za dané období je 83 dní. Společnost má standartní splatnost faktur nastavenou na 30 dní. Průměrná splatnost pohledávek převyšuje nastavenou dobu splatnosti o 53 dní. Nejnižší hodnotu ukazatele 60 dní, měla společnost v roce 2009. Nejvyšší hodnotu doby splatnosti pohledávek měla společnost v roce 2013, kdy doba splatnosti pohledávek dosahovala 99 dní.

Na následujícím grafu č. 4 je vývoj jednotlivých ukazatelů aktivity společnosti Chvalis za období let 2006 – 2015.

Graf 4 – Vývoj ukazatelů aktivity

Zdroj: Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

Z grafu č. 4 za sledované období vyplývá rovnoměrnost ukazatele obratu celkových aktiv. Tento ukazatel je bez razantních výkyvů. Ukazatel doby obratu zásob má od roku 2009 vzestupnou tendenci, která je výrazná v roce 2015. Růst hodnoty ukazatele doby obratu zásob způsobuje růst položky aktiv a to především položky zásob. Společnost stále navyšuje hodnotu svých zásob na skladech společnosti, ale nedisponuje tak velkým přírůstkem v rámci tržeb. Proto se doba obratu zásob společnosti prodlužuje. Doba splatnosti pohledávek je

kolísající, ale z dlouhodobého hlediska má vzrůstající charakter. Společnosti se nedaří dlouhodobě dodržet nastavenou splatnost pohledávek, ani se k ní přiblížit.

5.2 Analýza časových řad vybraných ukazatelů

V další části diplomové práce bude zpracována analýza vybraných ekonomických ukazatelů – výnosů, nákladů, výsledků hospodaření a analýza tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb podniku Chvalis s.r.o. za léta 2006 – 2015. Analýzy budou zpracovány z podkladových dat, která jsou v příloze č. 3 diplomové práce a z interních materiálů společnosti Chvalis.

5.2.1 Analýza výnosů

Výnosy společnosti Chvalis představují položky, které společnost získala ze svých činností za dané období. V analýze výnosů byla použita data z výkazů zisku a ztrát za jednotlivá léta. Výnosy jsou součtem následujících položek: tržby za prodej zboží, výkony, tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu, ostatní provozní výnosy, výnosové úroky, ostatní finanční výnosy a mimořádné výnosy.

V následující tabulce č. 7 je zpracován vývoj výnosů pomocí elementárních charakteristik časových řad za léta 2006 – 2015.

Tabulka 7 – Dynamika vývoje výnosů v tis. Kč

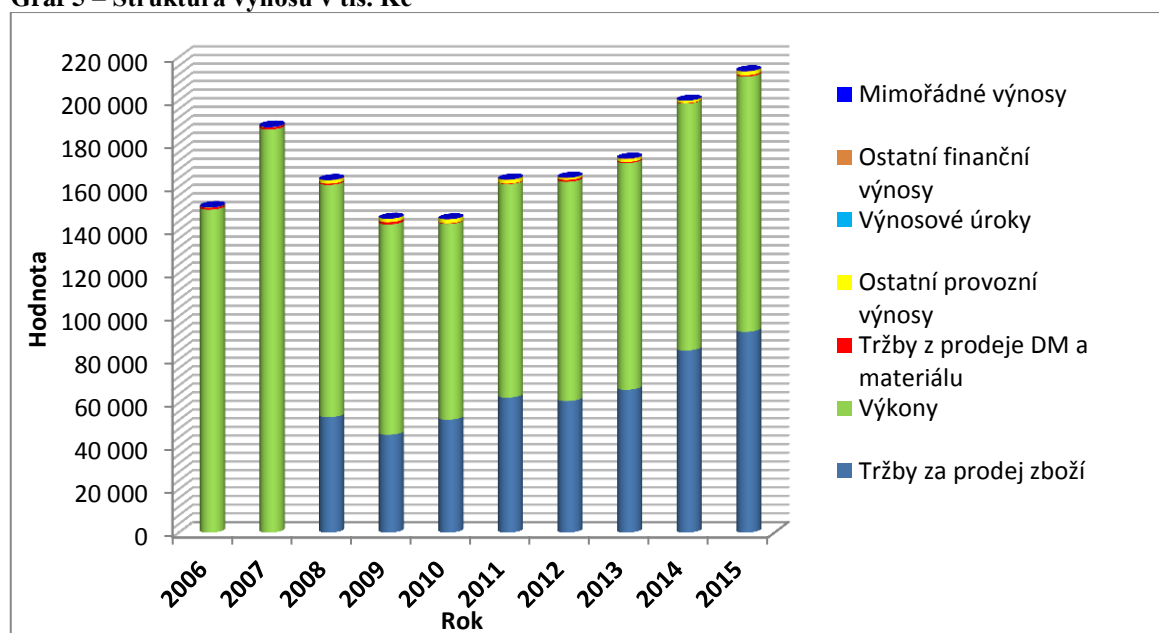
Rok	Výnosy	d^1y_t	d^2y_t	k_t	B ₂₀₀₆
2006	150 587	---	---	---	---
2007	187 940	37 353	---	1,248	1,248
2008	163 131	-24 809	-62 162	0,868	1,083
2009	145 228	-17 903	6 906	0,890	0,964
2010	144 956	-272	17 631	0,998	0,963
2011	163 353	18 397	18 669	1,127	1,085
2012	164 187	834	-17 563	1,005	1,090
2013	173 062	8 875	8 041	1,054	1,149
2014	199 891	26 829	17 954	1,155	1,327
2015	213 503	13 612	-13 217	1,068	1,418
Průměr	170 584	6 991	-2 968	1,046	---

Zdroj: Účetní výkazy společnosti Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

Z hodnot vypočtených v tabulce č. 7 vyplývá pokles výnosů v letech 2008 – 2010. Nejvýraznější pokles výnosů byl v roce 2008 a to o 13 % oproti roku 2007. V tomto roce došlo k výraznému poklesu tržeb za vlastní výrobky. Klesající tendence výnosů v letech 2008 až 2010 byla způsobena poklesem ekonomické aktivity na celosvětových trzích. Největší růst výnosů měl podnik v roce 2007, výnosy se zvýšily o 37 535 tis. Kč oproti roku 2006. K dalšímu velkému růstu výnosů došlo v roce 2014, kdy se výnosy zvýšily o 26 829 tis. Kč oproti roku 2013. Společnosti se zvýšily především tržby za prodej zboží o 27 % a tržby za prodej výrobků a služeb o 8 % oproti předešlému roku. Od roku 2011 mají výnosy společnosti rostoucí tendenci. Z výpočtu koeficientu růstu vyplývá rychlost změn výnosů. Společnosti rostly výnosy nejrychleji v roce v roce 2007 a 2014. Podnik ve sledovaném období dosahoval průměrných výnosů 170 584 tis. Kč ročně.

Na následujícím grafu č. 5 je zobrazena struktura výnosů společnosti Chvalis s.r.o. za období let 2006 – 2015.

Graf 5 – Struktura výnosů v tis. Kč

Zdroj: Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

Z grafu č. 5 vyplývá, že největší podíl na výnosech společnosti mají výkony, mezi které se řadí tržby za prodej výrobků a služeb a změna stavu zásob vlastní činnosti. Největší položkou z výkonů tvoří tržby za prodej výrobků a služeb a to z 98 %. Od roku 2008 se jako druhou nejvyšší položkou podílí na výnosech i tržby za prodej zboží. Tyto tržby tvoří výnosy

společnosti za celé časové období z 30 %. V letech 2006 a 2007 nejsou tržby za prodej zboží zaznamenány, protože společnost používala jiný účetní systém. Podíl tržeb za prodané zboží se v posledních letech zvyšuje. Společnost otevřela od roku 2010 pět poboček, které svou činnost soustřeďují na prodej zboží a servisní služby. V roce 2015 tržby za prodané zboží tvořily 43 % z celkových výnosů společnosti.

Odhad vývoje výnosů

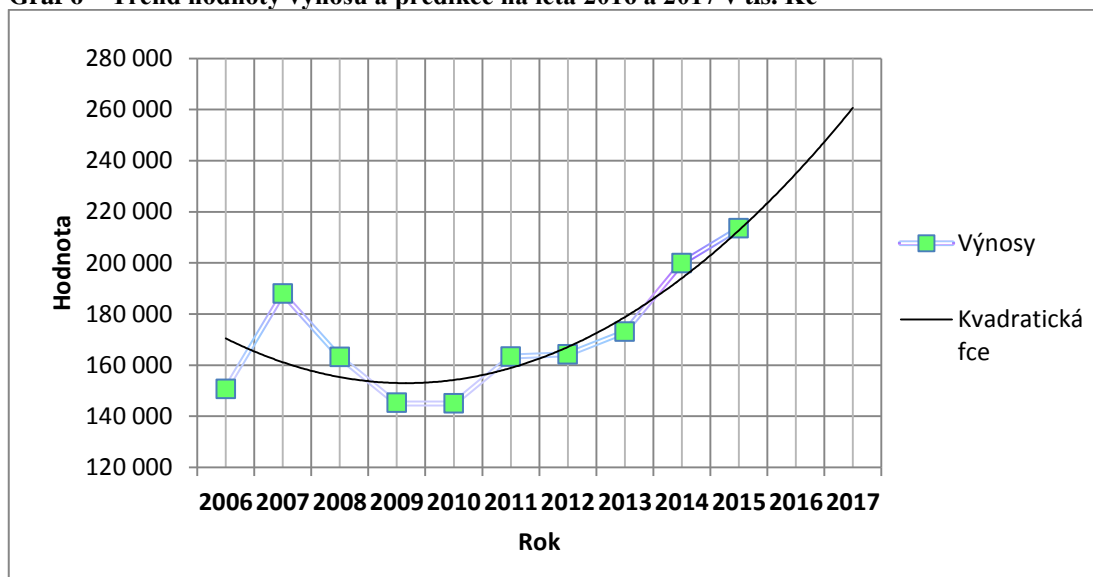
Ke zhodnocení vývojové tendence a určení budoucího vývoje výnosů, byly posouzeny funkce lineární, exponenciální, logaritmická a kvadratická (příloha č. 4). Nejvhodnější funkcí byla zvolena funkce kvadratická, z důvodu nejvyššího indexu determinace. Byl zpracován odhad vývoje hodnoty výnosů podniku na další léta 2016 a 2017. Vývoj výnosů je popsán kvadratickou funkcí ve tvaru:

$$T_t = 183\,300 - 14\,576 * t + 1752 * t^2 .$$

Volbu vhodné trendové funkce lze provést při užití indexu determinace. Ukazatel vyjadřuje, z kolika procent vystihuje zvolená funkce časovou řadu. Čím více se hodnota ukazatele blíží k jedné, tím model lépe vystihuje zkoumaný údaj. Hodnota indexu determinace je 0,7083. Použitý model popisuje skutečné hodnoty ze 70 %.

Dosazením časové proměnné t do rovnice trendové funkce byl zpracován bodový odhad na následující léta 2016 a 2017. Odhady jsou vyobrazeny na následujícím grafu č. 6.

Graf 6 – Trend hodnoty výnosů a predikce na léta 2016 a 2017 v tis. Kč

Zdroj: Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

Bodový odhad hodnoty výnosů je následující:

rok 2016 – 234 956 tis. Kč

rok 2017 – 260 676 tis. Kč.

Z grafu č. 6 je patrné zvýšení hodnoty výnosů v dalších letech. Dle zjištěných odhadů se hodnota výnosů v dalších dvou letech zvýší. Při předpokladu dodržení trendu, který vyplývá z výpočtu a odhadu, se společnosti oproti roku 2015 zvýší hodnota výnosů v roce 2016 o 9 %. V roce 2017 se výnosy zvýší také o 9 % oproti roku 2016.

5.2.2 Analýza nákladů

Náklady představují finanční částky, které podnik vynaložil na získání výnosů. Ve výkazech zisku a ztrát se náklady člení na provozní, finanční a mimořádné. Náklady jsou tvořeny následujícími položkami: náklady vynaložené na prodané zboží, výkonová spotřeba, osobní náklady, daně a poplatky, odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, zůstatková cena prodaného majetku a materiálu, změna stavu rezerv a opravných položek, ostatní provozní náklady, nákladové úroky, ostatní finanční náklady, daň z příjmů za běžnou činnost a daň z příjmů z mimořádné činnosti.

V následující tabulce č. 8 je zpracován vývoj nákladů společnosti pomocí elementárních charakteristik časových řad za léta 2006 – 2015.

Tabulka 8 – Dynamika vývoje nákladů v tis. Kč

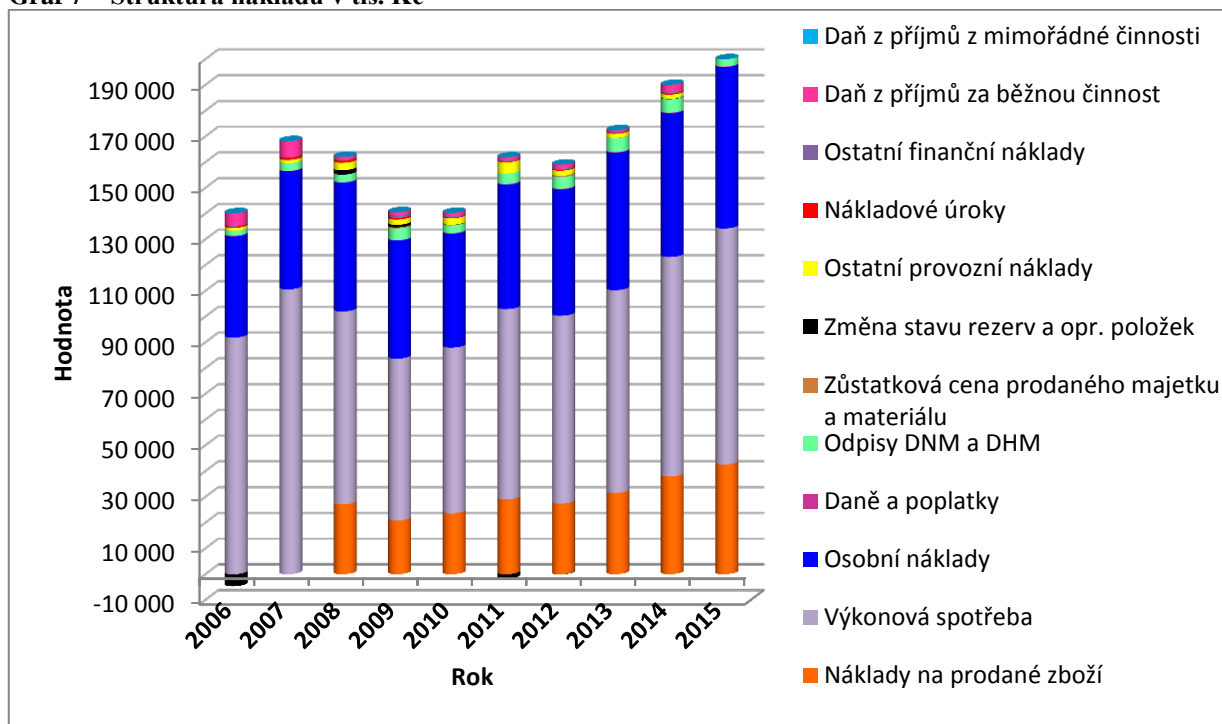
Rok	Náklady	d^1y_t	d^2y_t	k_t	B ₂₀₀₆
2006	135 566	---	---	---	---
2007	168 176	32 610	---	1,241	1,241
2008	162 061	-6 115	-38 725	0,964	1,195
2009	140 585	-21 476	-15 361	0,867	1,037
2010	140 266	-319	21 157	0,998	1,035
2011	160 216	19 950	20 269	1,142	1,182
2012	158 983	-1 233	-21 183	0,992	1,173
2013	172 436	13 453	14 686	1,085	1,272
2014	190 033	17 597	4 144	1,102	1,402
2015	208 900	18 867	1 270	1,099	1,541
Průměr	163 722	8 148	-1 718	1,054	---

Zdroj: Účetní výkazy společnosti Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

Hodnoty vypočítané v tabulce č. 8 vystihují tendence a dynamiku vývoje časové řady. První diference je rozdíl mezi dvěma po sobě jdoucími roky. Z výpočtů vyplývá největší nárůst nákladů v roce 2007. V tomto roce podniku vzrostly i výnosy. Společnosti se zvýšil počet vyprodukovaných výrobních zakázek a s tím je spojen růst nákladů. V dalších letech 2008 – 2010 společnosti náklady klesaly z důvodu menšího objemu produkce výrobků, zboží i služeb. Obchodní aktivity společnosti byly negativně ovlivněny světově ekonomicky špatným prostředím. Od roku 2013 se společnosti náklady každoročně zvedají. Průměrem první diference je hodnota 8 148 tis. Kč. Z výpočtu koeficientu růstu vyplývá rychlost změn v hodnotě nákladů. Hodnoty větší než jedna charakterizují navýšení nákladů, a hodnoty menší než jedna značí úbytky. V roce 2009 společnost snížila své náklady nejrychleji, hlavním důvodem byla ekonomická neaktivita trhu. Podniku poklesla produktivita ve všech jejích oblastech. Průměrné náklady ve sledovaném období činily 163 722 tis. Kč.

Následující graf č. 7 znázorňuje podrobnou strukturu nákladů společnosti v období let 2006 – 2015.

Graf 7 – Struktura nákladů v tis. Kč

Zdroj: Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

Z grafu č. 7 vyplývá, že na celkových nákladech společnosti se nejvíce podílí výkonová spotřeba. Mezi výkonovou spotřebu se řadí položky spotřeby materiálu, energie a služeb. Za celé období se výkonová spotřeba podílela na celkových nákladech ze 49 %. Společnosti narůstá také od roku 2011 položka osobních nákladů, kde největší poměr výdajů jde na mzdové náklady. Tato položka tvoří 30% z celkových nákladů za celou časovou řadu. Nárůst této položky je způsoben nejen zvyšujícím se počtem zaměstnanců, ale i zvyšováním mezd z důsledku růstu průměrné měsíční mzdy a rostoucího podílu složek sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění. Třetí největší položkou, která se dále podílí od roku 2008 na struktuře nákladů, jsou náklady na prodané zboží. Tato položka se na celkových nákladech za celé časové období podílí 15 %. V roce 2015 se náklady na prodané zboží začínají blížit velikostně položce osobních nákladů. Společnost otevřela v posledních letech pět poboček. V každé pobočce se nachází více jak tisíc pět set položek zboží a výrobků. Se zvýšeným množstvím zboží souvisí i zvýšené náklady, které se k němu váží. Náklady na prodané zboží činily v roce 2015 20,5 % z celkových nákladů a položka osobní náklady tvořila 30 % z celkových nákladů. Výkonová spotřeba se podílela v roce 2015 na celkových nákladech 44 %.

Odhad vývoje nákladů

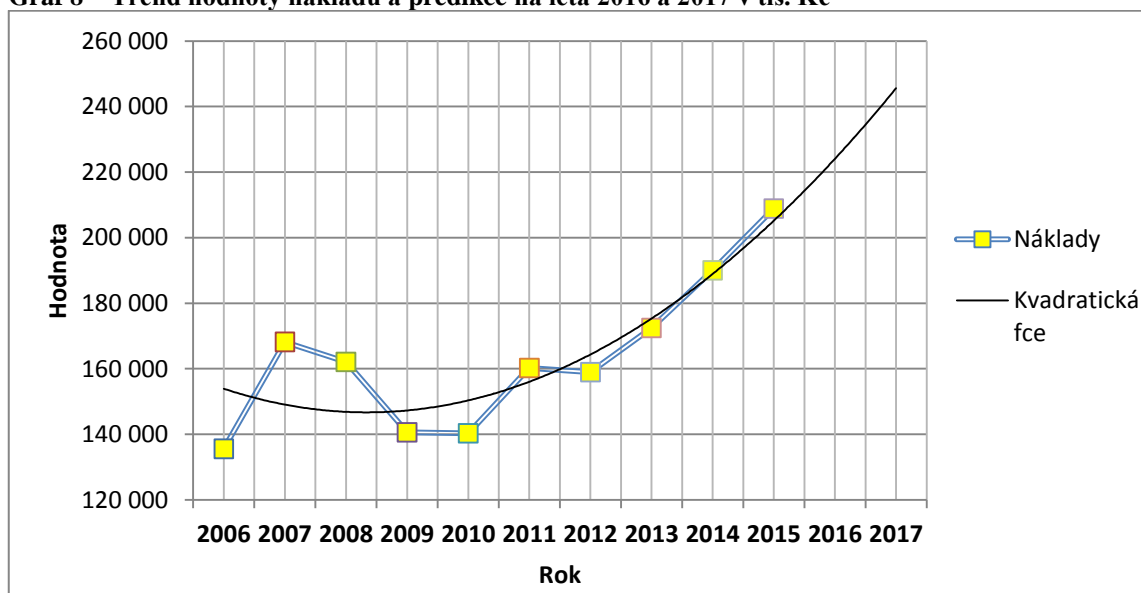
Ke zhodnocení vývojové tendence a určení budoucího vývoje nákladů, byly posouzeny funkce lineární, exponenciální, logaritmická a kvadratická (příloha č. 4). Nejvhodnější funkcí byla vybrána funkce kvadratická. Tato funkce byla zvolena z důvodu nejvyššího indexu determinace. Byl zpracován odhad vývoje hodnoty nákladů společnosti na další léta 2016 a 2017. Vývoj nákladů je popsán následující kvadratickou funkcí ve tvaru:

$$T_t = 161\,395 - 8\,806,4 * t + 1\,318,5 * t^2 .$$

Index determinace vyjadřuje, jak zvolený model dobře koresponduje se skutečností. Hodnota indexu determinace je 0,7578. Celkové vysvětlení časové řady skutečných hodnot lze vysvětlit pomocí zvoleného modelu ze 76 %. Hodnota indexu korelace je 0,8705.

Predikce vývoje byla provedena na dva roky dopředu. Dosazením časové proměnné t do rovnice trendové funkce byl zpracován bodový odhad pro následující léta 2016 a 2017. Predikce vývoje nákladů je vyobrazena na následujícím grafu č. 8

Graf 8 – Trend hodnoty nákladů a predikce na léta 2016 a 2017 v tis. Kč

Zdroj: Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

Bodový odhad hodnoty nákladů je následující:

na rok 2016 – 224 063 tis. Kč

na rok 2017 – 245 582 tis. Kč

Dle grafu č. 8 a zjištěných odhadů se hodnota nákladů v dalších dvou letech zvýší. Pokud bude dodržen trend, který vyplývá z výpočtu a odhadu, společnosti se zvýší v roce 2016 oproti roku 2015 náklady o 4,8 %. V roce 2017 se náklady zvýší oproti roku 2016 o 8,8 %.

5.2.3 Analýza výsledku hospodaření

Výsledek hospodaření se zjistí porovnáním výnosů a nákladů z výkazu zisku a ztrát podniku. Zisk vzniká v případě, když jsou výnosy vyšší než náklady. Pokud jsou náklady vyšší než výnosy, vznikne ztráta. Výsledek hospodaření je složen z následujících položek výsledovky – provozní výsledek hospodaření, finanční výsledek hospodaření a mimořádný výsledek hospodaření. Hospodářský výsledek je uveden po zdanění.

V následující tabulce č. 9 je zobrazen vývoj výsledku hospodaření společnosti Chvalis pomocí elementárních charakteristik časových řad za období let 2006 – 2015.

Tabulka 9 – Dynamika vývoje výsledku hospodaření v tis. Kč

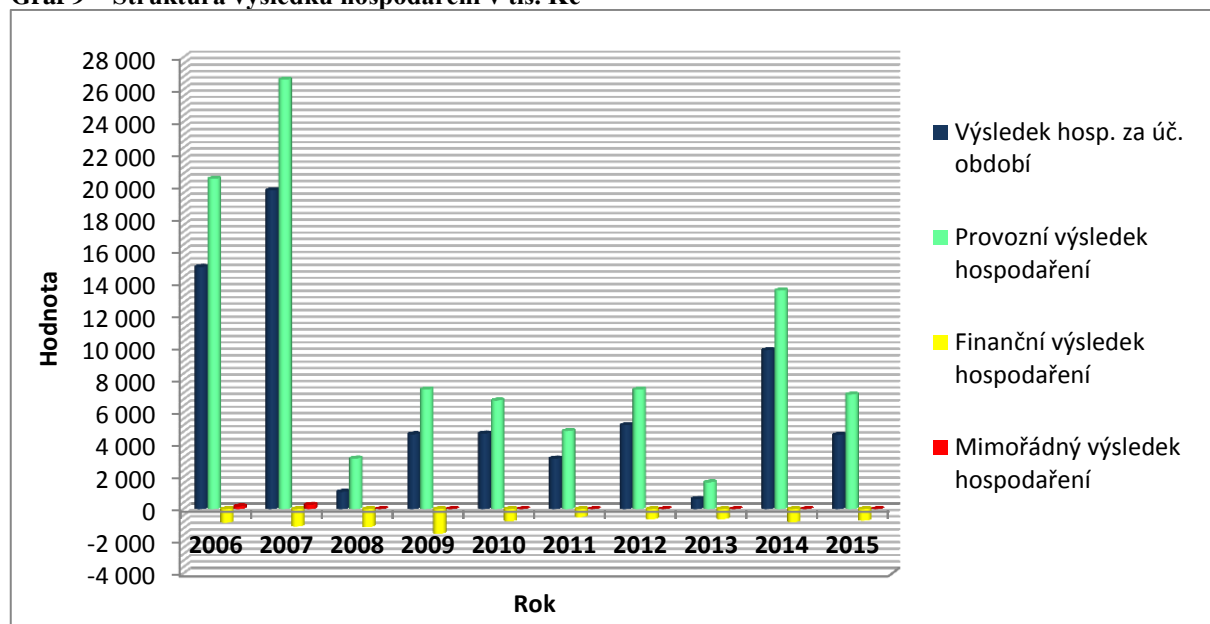
Rok	Výsledek hospodaření	d^1y_t	d^2y_t	k_t	B_{2006}
2006	15 021	---	---	---	---
2007	19 764	4 743	---	1,316	1,316
2008	1 070	-18 694	-23 437	0,054	0,071
2009	4 643	3 573	22 267	4,339	0,309
2010	4 690	47	-3 526	1,010	0,312
2011	3 137	-1 553	-1 600	0,669	0,209
2012	5 204	2 067	3 620	1,659	0,346
2013	626	-4 578	-6 645	0,120	0,042
2014	9 858	9 232	13 810	15,748	0,656
2015	4 603	-5 255	-14 487	0,467	0,306
Průměr	6 862	-1 158	-1 250	2,820	---

Zdroj: Účetní výkazy společnosti Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

Z tabulky č. 9 je patrný kladný výsledek hospodaření společnosti po celé analyzované období. Nejúspěšnější rok z hlediska hospodaření je rok 2007, kdy byla jeho hodnota 19 764 tis. Kč. Velmi úspěšný byl i rok 2006 s hodnotou výsledku hospodaření 15 021 tis. Kč. Významný z hlediska hodnoty výsledku hospodaření je i rok 2014. V tomto roce vzrostla hodnota výsledku o 1 575 % oproti roku předešlému, což činilo 9 232 tis. Kč. Společnosti v roce 2014 vzrostly tržby za prodej zboží i tržby za prodej výrobků a služeb. Nejnižší hodnota výsledku hospodaření 626 tis. Kč byla v roce 2013. Společnosti vzrostly náklady na materiál i mzdové náklady. Z výpočtu koeficientu růstu vyplývá rychlost změn ve výši hospodářských výsledků. V roce 2008 klesl společnosti hospodářský výsledek nejrychleji. V tomto roce byly obchodní aktivity společnosti negativně ovlivněny světově ekonomicky špatným prostředím. Průměrná hodnota hospodářského výsledku za dané období je 6 862 tis. Kč. Bazický index vyjadřuje změnu časové řady oproti základnímu období. Společnost měla přírůstek pouze v roce 2007 oproti základnímu období v roce 2006. V žádném dalším roce společnost nedosáhla hodnoty výsledku hospodaření, který měla v základním období.

V následujícím grafu č. 9 je zachycena struktura výsledku hospodaření za účetní období let 2006 – 2015. Výsledek hospodaření je rozdělen na provozní, finanční a mimořádný výsledek hospodaření.

Graf 9 – Struktura výsledku hospodaření v tis. Kč

Zdroj: Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

Z grafu č. 9 vyplývá, že zisk společnosti plyne především z provozního výsledku hospodaření, kde se promítá realizace výnosů za prodej výrobků, služeb a zboží. Nejvyšší hodnota provozního výsledku hospodaření je v roce 2007 a dále v roce 2006. Opakem je finanční výsledek hospodaření, který je po celé období v záporných hodnotách. Tyto záporné hodnoty jsou dostatečně pokryty vysokým provozním výsledkem hospodaření. Nejvyšší hodnota finančního výsledku hospodaření byla v roce 2009, kdy společnosti vzrostla položka ostatních finančních nákladů. Mimořádný výsledek hospodaření je zaznamenán pouze v letech 2006 a 2007, ale hodnoty jsou nízkého charakteru. Po zbytek období jsou hodnoty mimořádného výsledku hospodaření nulové.

Odhad vývoje výsledku hospodaření

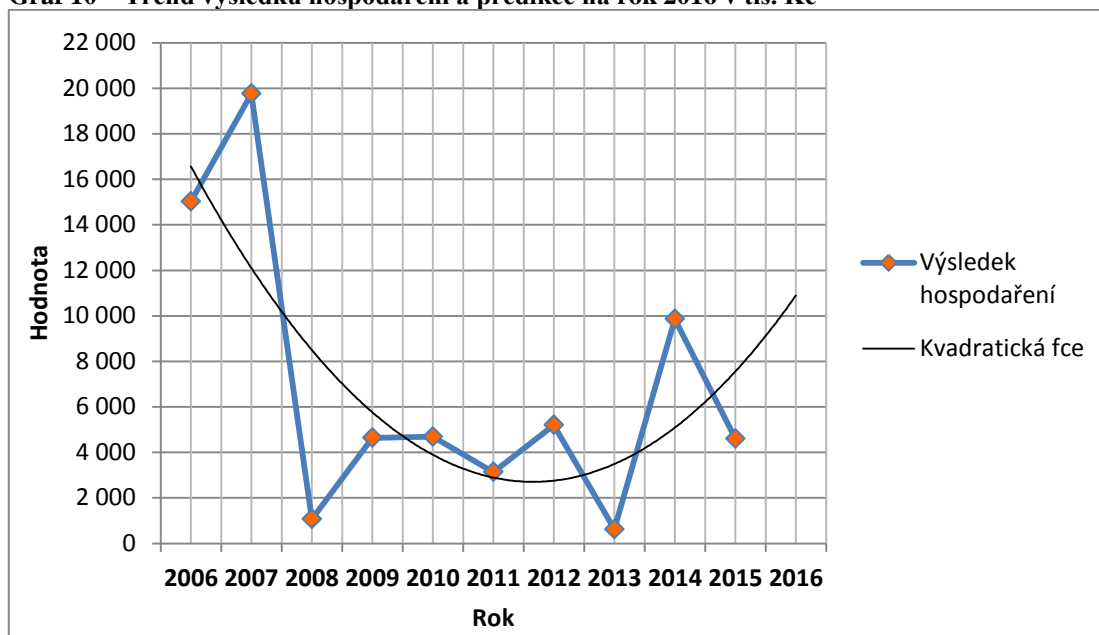
Ke zhodnocení vývojové tendence a určení budoucího vývoje výsledku hospodaření, byly posouzeny funkce lineární, exponenciální, logaritmická a kvadratická (příloha č. 4). Nejvhodnější funkcí byla vybrána funkce kvadratická. Tato funkce byla zvolena z důvodu nejvyššího indexu determinace. Byl zpracován odhad vývoje hodnoty výsledku hospodaření společnosti na další rok 2016. Vývoj hospodářského výsledku je popsán následující kvadratickou funkcí ve tvaru:

$$T_t = 21\,905 - 5\,769,6 * t + 433,5 * t^2 .$$

Kvadratická trendová funkce byla zvolena vzhledem k hodnotě indexu determinace. Ukazatel vyjadřuje, jak zvolený model dobře koresponduje se skutečností. Hodnota indexu determinace je pouze 0,5261. Z důvodu střední hodnoty indexu determinace byl zpracován odhad hodnoty výsledku pouze na jeden rok dopředu. Celkové kolísání časové řady lze vysvětlit pomocí zvoleného modelu z 52 %.

V následujícím grafu č. 10 je vyobrazen odhad výsledku hospodaření na následující rok 2016. Odhad byl získán dosazením časové proměnné t do rovnice trendové funkce.

Graf 10 – Trend výsledku hospodaření a predikce na rok 2016 v tis. Kč

Zdroj: Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

Odhad výsledku hospodaření na následující rok 2016 je 10 893 tis. Kč

Z grafu č. 10 je patrné zvýšení hodnoty výsledku hospodaření v roce 2016. Prognózaný výsledek hospodaření by se měl v roce 2016 zvýšit o 6 290 tis. Kč oproti roku 2015. V době sestavení této části diplomové práce jsou již k dispozici předběžné výsledky společnosti za rok 2016. Hodnota výsledku hospodaření v roce 2016 byla 10 344 tis. Kč. Relativní míra predikce je 5,3 %. Odhad výsledku hospodaření je reálný.

5.2.4 Analýza tržeb z prodeje výrobků a služeb

Společnost Chvalis vytváří své výnosy především výkony, které jsou tvořeny tržbami z prodeje výrobků a služeb. Portfolio produktů společnosti je velmi specifické. Firma Chvalis nabízí komplexní řešení v oblasti hydraulických agregátů, válců, filtračních jednotek, mazacích jednotek, trubkových i hadicových rozvodů a servisních služeb na zařízeních u zákazníků. Podnik má na trhu jen pár konkurentů. Společnost má dobrou pověst u svých dodavatelů i odběratelů, unikátní portfolio produktů i služeb v rámci oboru a výbornou technikou vybavenost.

Následující tabulka č. 10 zobrazuje jednotlivé oblasti, které tvoří položku tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb v letech 2010 – 2015.

Tabulka 10 – Jednotlivé oblasti podílející se na tržbách (v %)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Servisní služby	44,49	43,83	43,68	41,67	41,81	42,75
Agregáty	16,94	18,66	17,71	16,58	16,57	13,98
Čerpadla	13,20	15,13	14,61	14,61	14,04	15,55
Válce	11,00	11,51	11,83	12,65	12,71	13,57
Filtrační systémy	6,64	6,36	5,92	6,53	6,65	5,82
Ostatní	7,74	4,52	6,26	7,96	8,22	8,34

Zdroj: Interní materiály společnosti Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

Z tabulky č. 10 vyplývá, že největším zdrojem tržeb z vlastních výrobků a služeb jsou servisní služby. V průměru za dané období tvoří servisní služby 43,04 % tržeb z vlastních výrobků a služeb. Položka agregáty se podílí na tržbách za analyzované období z 16,74 %. Další položkou jsou čerpadla s průměrem 14,52 % na tržbách. Dalšími položkami jsou válce s podílem 12,21 % a filtrační systémy, které přispívají do tržeb průměrně 6,32 %. Ostatní výrobky se na celkových tržbách podílí v rozmezí 4,52 – 8,34 % za analyzované období. Mezi ostatní produkci se řadí např. výroba bloků nebo spojek. Tyto výrobky utváří komplexnost portfolia společnosti. Společnost Chvalis generovala zisk po celé analyzované období, není nutné omezování produkce ostatních výrobků.

Dále bude zpracována analýza tržeb z hlavní oblasti produkující tržby za vlastní výrobky a služby, a to servisních služeb.

Analýza tržeb za servisní služby

V následující tabulce č. 11 je zpracována dynamika vývoje tržeb za servisní služby v rozmezí let 2010 – 2015.

Tabulka 11 – Dynamika vývoje tržeb - servisní služby v tis. Kč

Rok	Tržby za servisní služby	d ¹	d ²	k	B ₂₀₁₀
2010	39 895	---	---	---	---
2011	43 591	3 696	---	1,093	1,093
2012	44 129	538	-3 158	1,012	1,106
2013	43 874	-255	-793	0,994	1,100
2014	47 583	3 709	3 964	1,085	1,193
2015	49 088	1 505	-2 204	1,032	1,230
Průměr	44 693	1839	-548	1,043	---

Zdroj: Interní materiály společnosti Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

Z hodnot vypočtených v tabulce č. 11, je patrný stálý růst tržeb v oblasti servisních služeb. Průměr tržeb v letech 2010 – 2015 činil 44 693 tis. Kč. První diference je rozdílem mezi dvěma po sobě jdoucími lety a z výpočtu vyplývá, že největší růst tržeb byl v roce 2014. Společnosti se v roce 2014 zvýšily tržby za servisní služby o 3 709 tis. Kč oproti roku 2013. K dalšímu velkému růstu tržeb ze servisních služeb došlo v roce 2011, kdy se tržby zvýšily o 3 696 tis. Kč oproti roku 2010. Společnost v letech 2010 až 2015 rozšiřovala skupinu svých servisních vozidel, z důvodu otevírání nových poboček společnosti a rozšíření portfolia zákazníků. Z výpočtu koeficientu růstu vyplývá rychlost změn tržeb. Společnosti rostly tržby za servisní služby nejrychleji v roce 2011. Jediný pokles tržeb je zaznamenán v roce 2013, a to o 255 tis. Kč oproti roku 2012. Bazický index v roce 2015 udává růst tržeb o 23 % oproti hodnotě tržeb za servisní služby v roce 2010.

Odhad vývoje tržeb ze servisních služeb

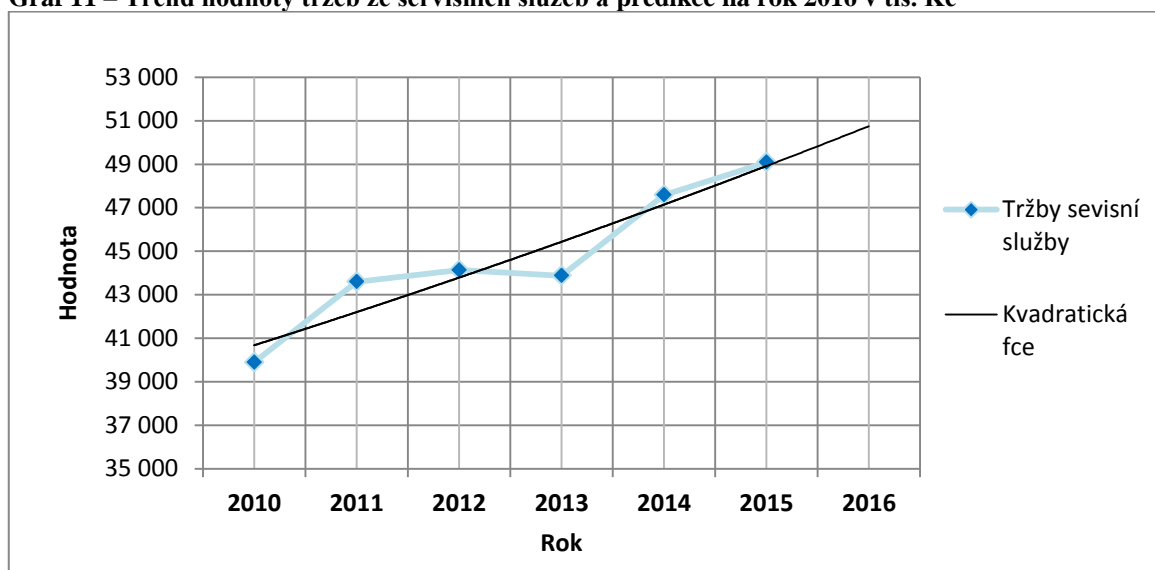
Ke zhodnocení vývojové tendence a určení budoucího vývoje tržeb ze servisních služeb, byly posouzeny funkce lineární, exponenciální, logaritmická a kvadratická. Nejvhodnější funkcí byla zvolena funkce kvadratická. Volbu vhodné trendové funkce lze provést pomocí indexu determinace. Kvadratická funkce byla nejvhodnější z důvodu vysoké hodnoty indexu determinace. Byl zpracován odhad vývoje hodnoty tržeb ze servisních služeb podniku na další rok 2016. Vývoj hodnoty tržeb je popsán kvadratickou funkcí ve tvaru:

$$T_t = 39\,213 - 1\,432 * t + 30,875 * t^2 .$$

Index determinace vyjadřuje, z kolika procent vystihuje zvolená funkce časovou řadu. Čím více se ukazatel blíží k hodnotě jedna, tím model lépe vystihuje zkoumaný údaj. Hodnota indexu determinace je 0,8994. Použitý model je vhodný z 90 %.

Dosažením časové proměnné t do rovnice trendové funkce byl zpracován bodový odhad na následující rok 2016. Průběh tržeb za servisní služby a jejich odhad je vyobrazen na následujícím grafu č. 11.

Graf 11 – Trend hodnoty tržeb ze servisních služeb a predikce na rok 2016 v tis. Kč

Zdroj: Interní materiály společnosti Chvalis s.r.o., vlastní zpracování

Bodový odhad hodnoty tržeb za servisní služby na rok 2016 je 50 750 tis. Kč

Z grafu č. 11 je patrné, že tržby společnosti v oblasti servisních služeb si udrží rostoucí charakter. Společnosti se povedlo výrazně navýšit tržby v této oblasti v roce 2011 a v 2014. Nové pobočky otevřely společnosti cestu k novým zákazníkům a dalším zakázkám v oblasti servisních služeb. S ohledem na nízký počet let pozorování, je zpracován odhad pouze na rok 2016. Dle zjištěného odhadu se hodnota tržeb za servisní služby v roce 2016 zvýší o 1 662 tis. Kč oproti roku 2015.

5.3 Návrhy a doporučení

V této diplomové práci jsem se podrobně zabývala analýzou ekonomických ukazatelů a statistickou analýzou společnosti Chvalis s.r.o. a prognózami jejího vývoje v nejbližším období. Predikce analyzovaných ukazatelů vykazují na další období pozitivní vývoj. Předpokladem je, že společnost si nadále udrží svoji ziskovost. Lze však navrhnout určitá doporučení, která mohou vést k posílení pozice na trhu a zvýšení výsledku hospodaření společnosti.

Společnost Chvalis se za sledované období potýká s poklesem hospodářského zisku a to od roku 2008, kdy byla špatná ekonomická situace na světových trzích. Po skončení tohoto stavu mají hodnoty rostoucí charakter s občasným kolísáním, ale zdaleka nedosahují hodnot před rokem 2008. Společnosti rostou výrazným způsobem od roku 2013 i náklady. Důvodem bude z velké části otevření nových poboček. Společnost by měla sledovat provozní náklady, kde je prostor ke snižování této podstatné položky. Snižování nákladů bude mít příznivý vliv na zvýšení zisku.

Výsledky analýzy aktiv vypovídají o vysoké hodnotě doby splatnosti pohledávek, která znamená nedodržování obchodně-úvěrové politiky ze strany obchodních partnerů. Společnost má standardní splatnost faktur nastavenou na 30 dní. Průměrná splatnost pohledávek převyšuje nastavenou dobu splatnosti o 53 dní. Společnosti rostou v posledních letech oběžná aktiva, především zásoby, které se neustále zvyšují. Vhodné by bylo podrobné zpracování analýzy stavu zásob ve společnosti. K zásobám se váží finanční prostředky, a proto je důležité, aby struktura zásob byla efektivní a účelná.

Dobrým krokem v rozvoji společnosti je rozšiřující se servisní skupina, která zajišťuje komplexní servis zařízení u zákazníka. Důkazem je stálý růst tržeb v této oblasti společnosti. Společnost je velmi dobře technicky vybavená, má unikátní portfolio produktů i služeb v rámci oboru, ve kterém působí.

Společnost by měla vzít v úvahu pozměnění organizační struktury společnosti a s tím spojené přenesení některých působností jednatelů na zaměstnance. Za každou oblast společnosti by měla zodpovídat jedna osoba a měly by být stanoveny především pravidla spolupráce mezi nimi.

Kladnou stránkou společnosti je nízká migrace pracovníků. Společnost by se měla snažit nadále si udržet spolehlivé zaměstnance, ale naopak se rozloučit s těmi, kteří dlouhodobě společnosti nic nepřináší a není s nimi spokojena. Společnosti by prospělo i přijetí do svého týmu nového pracovníka, který by přinesl nové, inovativní nápady.

Společnost Chvalis pořídila v roce 2008 nový informační systém, který byl vytvořený přesně na míru potřebám podniku. Od jeho zavedení uběhlo již devět let a v současné době je systém nedostačující. Společnost by si měla nechat zpracovat inovaci informačního systému dle stávajících potřeb. Správně nastavený informační systém umožňuje společnosti úspěšně plánovat, rozhodovat a vést k efektivnímu využívání zdrojů. Je důležitý z hlediska komunikace, řízení a zrychluje klíčové procesy v oblastech obchodu a logistiky.

Pro společnost je nezbytností pravidelné analyzování výsledku hospodaření. Pokud by došlo k poklesu hodnot, společnost by měla mít schopnost v co nejkratším časovém úseku zareagovat, analyzovat příčiny změn a provést nápravná opatření. Důležité je stanovení měřitelných cílů, které je společnost schopná splnit.

6 Závěr

Diplomová práce analyzuje vývoj činnosti společnosti Chvalis s.r.o. v rozmezí let 2006 – 2015. Společnost se nachází v Ústeckém kraji a nabízí komplexní služby v oblasti hydrauliky, pneumatiky a mazání. Společnost působí na trhu od jejího založení v roce 1990, a od roku 2010 otevřela na území České republiky pět svých poboček. Získaná data z rozvah, zisků a ztrát a interních dokumentů společnosti jsou zpracována pomocí finanční a statistické analýzy. Byly provedeny odhady ukazatelů na další období. Na základě zpracovaných analýz je zhodnoceno finanční zdraví a stabilita podniku.

V praktické části je zpracována finanční analýza pomocí poměrových ukazatelů likvidity, rentability, zadluženosti a hospodářské aktivity. Ukazatele likvidity se dělí na likviditu okamžitou, běžnou a celkovou. Okamžitá likvidita (I. stupně) by se měla pohybovat v intervalu 0,2 – 0,6. Doporučená optimální hodnota byla dosažena ve sledovaném období v letech 2009 a 2010. Průměrná hodnota okamžité likvidity byla za celé období 0,19, což vypovídá o schopnosti společnosti ve sledovaném období uhradit 19 % svých krátkodobých závazků. Pohotová likvidita (II. stupně) má své optimum v intervalu od 1 do 1,5. Optimální hodnota ve sledovaném období nebyla dosažena. Ukazatel se pohyboval nad doporučenou hranicí hodnot. Nejvyšší hodnota pohotové likvidity byla v roce 2009, a to 2,71. Vysoká hodnota vypovídá o značném objemu aktiv, které jsou vázány ve formě pohotových prostředků a přináší minimální nebo žádný úrok. Přijatelné hodnoty běžné likvidity (III. stupně) se pohybují v rozmezí 1,5 – 2,5. Společnost přijatelné hodnoty 2,2 dosáhla pouze v roce 2015. V letech 2006 – 2014 dosahuje hodnota ukazatele vysokých hodnot a z toho vyplývá, že společnost operuje s vysokými oběžnými aktivy.

Ukazatele rentability se skládají z rentability celkového kapitálu (ROA), vlastního kapitálu (ROE), tržeb (ROS) a rentability nákladů (ROC). Vývoj těchto ukazatelů byl za analyzované období přibližně stejný. Hodnoty nejvyšší se nacházejí v roce 2007, kromě rentability vlastního kapitálu, který dosahoval nejvyšší hodnoty v roce 2006. Svého minima hodnoty dosáhly v roce 2013.

Ukazatele zadluženosti měří, v jakém rozsahu jsou aktiva společnosti financována z cizích zdrojů. Pozitivní hodnoty u celkové zadluženosti jsou do 50 %. Společnost měla celkovou zadluženost v analyzovaném období v rozmezí hodnot 22,66 – 44,85. Koeficient samofinancování s průměrnou hodnotou 61,42 % vypovídá o dobré finanční situaci a

schopnosti společnosti krýt své potřeby z větší části vlastními zdroji. Ukazatel úrokového krytí vypovídá o vysoké schopnosti podniku plnit splátky úroků.

Ukazatel aktivity vyjadřuje schopnost společnosti efektivního hospodaření se svými aktivy. Obrat celkových aktiv by se měl pohybovat v rozmezí hodnot 1,6 – 2,9. Společnost se pohybovala v doporučeném rozmezí pouze v letech 2006 a 2007. V ostatních letech má ukazatel klesající tendenci. Ukazatel doby obratu zásob udává, za jako dobu společnost spotřebuje nebo prodá své zásoby. Čím nižší je ukazatel, tím méně zdrojů k financování potřebuje. Průměrná hodnota ukazatele doby obratu zásob za celé období let 2006 – 2015 je 75 dnů. Společnosti rostou v posledních letech oběžná aktiva, především zásoby, které se neustále zvyšují. Vhodné by bylo zpracování podrobné analýzy stavu zásob, protože k zásobám se váží finanční prostředky, které by společnost mohla využít efektivněji v jiné oblasti. Ukazatel doby splatnosti pohledávek vyjadřuje průměrnou splatnost pohledávek. Společnost má standartní splatnost faktur nastavenou na 30 dní. Výsledky analýzy vypovídají o vysoké hodnotě doby splatnosti, průměrná splatnost pohledávek převyšuje nastavenou dobu splatnosti o 53 dní. Hodnoty značí nedodržování obchodně-úvěrové politiky ze strany obchodních partnerů.

Z analýzy časových řad vybraných ekonomických ukazatelů byly zpracovány analýzy výnosů, nákladů, výsledku hospodaření a tržeb z prodeje výrobků a služeb. Pomocí trendové funkce byla zpracována prognóza vývoje ukazatelů na další období. U všech analyzovaných ukazatelů byla pro stanovení odhadu na další roky jako nejvhodnější zvolena kvadratická trendová funkce. Z analýzy výnosů vyplývá jejich největší růst v roce 2007 a dále v roce 2014. Společnosti vzrostly především tržby za prodej zboží, výrobků a služeb. Růst výnosů je spojen s rozšiřováním společnosti a postupným otevíráním nových poboček. Nejvýraznější pokles výnosů je v roce 2008, a to o 13 %. Pokles výnosů v letech 2008 – 2010 byl ovlivněn světově ekonomicky špatným prostředím. Z odhadu hodnoty výnosů vyplývá v dalších dvou letech zvýšení. Při předpokladu dodržení trendu se společnosti oproti roku 2015 zvýší hodnota výnosů v roce 2016 o 9 %.

Výkyvy, které jsou patrné ve vývoji výnosů, se zrcadlí i v nákladech společnosti. Od roku 2013 se společnosti náklady každoročně zvyšují. Z odhadu hodnoty nákladů vyplývá rostoucí tendence. Společnosti se zvýší náklady v roce 2016 o 4,8 % oproti roku 2015.

Hospodářský výsledek v analyzovaném období byl nejvyšší v roce 2007. Společnosti vzrostly tržby za prodej výrobků a služeb. Nejnižší hodnota výsledku hospodaření byla v roce 2013, kdy společnosti vzrostly náklady na materiál i mzdové náklady. Odhad hospodářského

výsledku byl proveden na rok 2016 a vykazoval rostoucí charakter. Bodový odhad hodnoty výsledku hospodaření je 10 893 tis. Kč.

Z analýzy tržeb z prodeje výrobků a služeb vyplývá, že největším zdrojem těchto tržeb jsou servisní služby s průměrem 43,04 % za analyzované období let 2010 – 2015. Dále se z větší části na těchto tržbách podílí agregáty z 16,74 %, čerpadla 14,52 % a válce 12,21 %. Byl zpracován odhad vývoje tržeb ze servisních služeb na rok 2016, který má rostoucí charakter.

Závěrem lze konstatovat, že společnost Chvalis je silná a stabilní společnost. Podnik generoval zisk po celé analyzované období a předpokladem je udržení ziskovosti i v dalším období. Pro posílení své pozice na trhu a zvýšení poptávky po svých výrobcích by podnik měl více investovat do marketingu a snažit se zvýšit povědomí o společnosti a rozsahu jejích činností u svých potencionálních zákazníků.

7 Seznam použitých zdrojů

- Hendl, Jan. 2006.** *Přehled statistických metod zpracování dat: analýza a metaanalýza dat.* Praha : Portál, 2006. ISBN 80-7367-123-9.
- Kocmanová, Alena. 2013.** *Ekonomické řízení podniku.* Praha : Linde Praha a.s., 2013. ISBN 978-80-7201-932-8.
- Kotler, Philip, Wong, Veronica, Saunders, John, Armstrong, Gary. 2007.** *Moderní marketing.* Praha : Grada Publishing a.s., 2007. ISBN 978-80-247-1545-2.
- Marek, Luboš a kol. 2007.** *Statistika pro ekonomy - aplikace.* Praha : Professional Publishing, 2007. ISBN 978-80-86946-40-5.
- Martinovičová, Dana. 2006.** *Základy ekonomiky podniku.* Brno : KERNBERG PUBLISHING, s.r.o., 2006. ISBN 978-80-87197-91-2.
- Muller, Max. 2003.** *Essentials of inventory management.* New York : Amacom, 2003. ISBN 0-8144-0751-X.
- Novotný, Jiří. 2007.** *Nauka o podniku: výstavba podniku.* Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-071-0.
- Rosochatecká, Eva a kol. 2014.** *Ekonomika podniků.* Praha : ČZU, 2014. ISBN 978-80-213-2259-2.
- Růčková, Petra. 2015.** *Finanční analýza.* Praha : Grada Publishing, a.s., 2015. ISBN 978-80-247-5534-2.
- Sedláček, Jaroslav. 2009.** *Finanční analýza podniku.* Brno : Computer Press, a.s., 2009. ISBN 978-80-251-1830-6.
- Scholleová, Hana, Štamfestová, Petra. 2015.** *Finance podniku.* Praha : Grada Publishing a.s., 2015. ISBN 978-80-247-9890-5.
- Srpová, Jitka, Řehoř, Václav a kol. 2010.** *Základy podnikání.* Praha : Grada Publishing a.s., 2010. ISBN 978-80-247-3339-5.
- Svatošová, Libuše, Kába, Bohumil. 2016.** *Statistické metody II.* Praha : ČZU, 2016. ISBN 978-80-213-1736-9.
- Synek, Miloslav a kol. 2003.** *Ekonomická analýza.* Praha : Nakladatelství Oeconomica, 2003. ISBN 80-245-0603-3.
- Synek, Miloslav a kol. 2000.** *Podniková ekonomie.* Praha : C. H. Beck, 2000. ISBN 80-7179-300-4.
- Synek, Miloslav. 2011.** *Manažerská ekonomika.* Praha : Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3494-1.

Synek, Miloslav, Kislingerová, Eva a kol. 2010. *Podniková ekonomika*. Praha : Grada Publishing a.s., 2010. ISBN 978-80-7400-336-3.

Veber, Jaromír, Srpová, Jitka a kol. 2012. *Podnikání malé a střední firmy*. Praha : Grada Publishing a.s., 2012. ISBN 978-80-247-4520-6.

Vlček, Josef. 2009. *Ekonomie a ekonomika*. Praha : Wolters Kluwer, 2009. ISBN 978-80-7357-478-9.

Vochozka, Marek. 2011. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha : Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3647-1.

Internetové zdroje

Business Center. *Zákony. Občanský zákoník*. [Online] [Citace: 22. 07 2016.] <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcansky-zakonik/>.

Chvalis s.r.o. Chvalis. *O nás*. [Online] [Citace: 22. 2 2017.] http://www.chvalis.cz/www/assets/napsali_o_nas/chvalis.pdf.

Informační portál o dotacích pro podnikatele. *Dotační programy. Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost*. [Online] [Citace: 22. 09 2016.] <http://www.oppik.cz/dotacni-programy>.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Evropské strukturální a investiční fondy. Fondy EU v ČR*. [Online] [Citace: 22. 09 2016.] <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU>.

Parker Hannifin Corporation. Parker. *O firmě*. [Online] [Citace: 22. 2 2017.] <http://www.parker.cz/>.

Podnikatel.cz. *Zákony online. Živnostenský zákon č. 455/1991 Sb.* [Online] [Citace: 22. 07 2016.] <http://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-c-455-1991-sb-o-zivnostenskem-podnikani-zivnostensky-zakon/uplne/>.

Poslanecká sněmovna parlamentu ČR. *Poslanecká sněmovna. Listina základních lidských práv a svobod*. [Online] [Citace: 22. 07 2016.] <http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>.

Zákony.cz. *Zákon o obchodních korporacích. Zákon č. 90/2012 Sb.* [Online] [Citace: 15. 1 2017.] <http://www.zakony.cz/zakony/2012/1/zakon-090-2012-Sb-zakon-o-obchodnich-spolecnostech-a-druzstvech-zakon-o-obchodnich-korporacich-SB2012090>.

—, *Zákon o podpoře malého a středního podnikání. Zákon č. 47/2002 Sb., Zákon o podpoře malého a středního podnikání*. [Online] [Citace: 22. 07 2016.] <http://www.zakony.cz/zakon-SB2002047-4>.

8 Přílohy

Příloha č. 1 – Rozvaha společnosti Chvalis s.r.o. za období 2006 – 2015 – AKTIVA

Rozvaha ke dni 31.12. v tis. Kč	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobý majetek	29 007	27 948	32 172	30 176	33 194	36 264	37 137	39 731	38 802	41 943
Dlouhodobý nehmotný majetek	252	1	3 948	2 527	548	563	1 081	828	280	662
Zřizovací výdaje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Software	252	1	3 387	2 527	548	563	1 000	828	280	662
Ocenitelná práva	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Goodwill	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedokončený dl. nehmotný majetek	0	0	61	0	0	0	81	0	0	0
Zálohy na dlouhodobý nehm. majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek	28 755	27 947	28 224	27 649	32 646	35 701	36 056	38 903	38 522	41 281
Pozemky	971	981	981	1 445	1 445	1 445	1 635	1 635	1 635	1 635
Stavby	21 734	18 500	19 268	18 642	25 558	24 526	27 602	26 681	28 073	26 808
Samost. movité věci a soubory mov. věcí	5 393	3 893	6 966	6 535	5 632	9 016	6 819	9 806	8 163	9 567
Pěstितelské celky trvalých porostů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Základní stádo a tažná zvířata	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jiný dlouhodobý hmotný majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedokončený dl. hmotný majetek	657	4 573	1 009	1 027	11	714	0	781	651	3 181
Poskytnuté zálohy na hmotný majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podíly v ovládaných a řízených osobách	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Podíly v jednotkách pod podst. vlivem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní dlouhodobé CP a podíly	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Půjčky a úvěry - ovlád. a říz. os. pod. vliv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jiný dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Požívaný finanční majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poskytnuté zálohy na dl. fin. majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oběžná aktiva	60 772	79 266	81 872	64 669	67 329	72 989	70 676	85 232	95 679	103 330
Zásoby	26 392	36 201	39 096	28 161	29 447	31 930	33 357	35 408	40 316	49 267
Materiál	21 124	29 470	35 418	25 973	26 466	29 749	30 612	33 288	37 678	43 324
Nedokončená výroba a polotovary	0	0	1 410	987	1 289	691	1 610	626	1 069	4 353
Výrobky	5 268	6 731	2 150	878	1 418	1 278	805	1 387	1 395	1 380
Zvířata	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zboží	0	0	118	323	274	212	330	107	174	210
Poskytnuté zálohy na zásoby	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobé pohledávky z obch. vztahů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pohledávky - ovládající a řídící osoba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pohledávky - podstatný vliv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pohledávky za společníky, čl. družstva	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobé poskytnuté zálohy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dohadné účty aktivní dlouhodobé	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jiné pohledávky dlouhodobé	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odložená daňová pohledávka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krátkodobé pohledávky	31 049	40 174	40 289	24 085	30 878	39 814	36 360	46 659	50 782	52 350
Pohledávky z obchodních vztahů	30 504	39 614	35 960	21 051	30 450	38 625	34 934	45 108	50 230	51 228
Pohledávky - ovládající a řídící osoba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pohledávky - podstatný vliv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pohledávky za společníky, čl. družstva	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sociální zabezpečení a zdr. pojištění	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stát - daňové pohledávky	0	0	4 565	2 670	28	139	40	933	34	0
Krátkodobé poskytnuté zálohy	545	406	150	367	441	1 073	1 419	618	510	1 122
Dohadné účty aktivní	0	141	-390	0	0	0	0	0	0	0
Jiné pohledávky	0	13	4	-3	-41	-23	-33	0	8	0
Finanční majetek	3 331	2 891	2 487	12 423	7 004	1 245	959	3 165	4 581	1 713
Peníze	190	209	290	196	248	245	224	340	399	639
Účty v bankách	3 141	2 682	2 197	12 227	6 756	1 000	735	2 825	4 182	1 074
Krátkodobý cenné papíry a podíly	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Požívaný krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Časové rozlišení	1 329	1 701	1 240	834	535	1 087	817	653	629	623
Náklady příštích období	1 329	1 701	1 240	834	535	1 087	817	653	540	524
Komplexní náklady příštích období	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Příjmy příštích období	0	0	0	0	0	0	0	0	89	99
AKTIVA CELKEM	91 108	108 915	115 284	95 679	101 058	110 340	108 630	125 616	135 110	145 896

Příloha č. 2 – Rozvaha společnosti Chvalis s.r.o. za období 2006 – 2015 – PASIVA

Rozvaha ke dni 31.12. v tis. Kč	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Vlastní kapitál	50 250	69 896	70 664	73 838	78 160	78 909	83 669	83 872	93 034	82 021
Základní kapitál	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700
Základní kapitál	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700	4 700
Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Změny základního kapitálu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kapitálové fondy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Emisní ážio	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní kapitálové fondy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oceň. rozdíly z přecenění majetku a záv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oceň. rozdíly z přeměnách	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	1 362	1 823	1 521	1 053	1 372	984	1 254	1 556	1 486	1 694
Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	705	705	705	705	705	705	705	705	705	705
Statutární a ostatní fondy	657	1 118	816	348	667	279	549	851	781	989
Výsledek hospodaření minulých let	29 167	43 609	63 373	63 442	67 398	70 088	72 511	76 990	76 990	71 024
Nerozdělený zisk minulých let	29 167	43 609	63 737	63 442	67 398	70 088	72 511	76 990	76 990	71 024
Neuhrazená ztráta minulých let	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výsledek hospodaření běž. období	15 021	19 764	1 070	4 643	4 690	3 137	5 204	626	9 858	4 603
ČÍZÍ ZDROJE	40 858	39 019	44 620	21 841	22 898	31 431	24 961	41 744	42 076	63 875
Rezervy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezervy podle zvl. právních předpisů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerva na důchody a podobné závazky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerva na daň z příjmů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní rezervy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	878	861	1 070	1 157	1 307	1 500	1 531	1 593	1 772	1 935
Závazky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Závazky - ovládající a řídicí osoba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Závazky - podstatný vliv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Závazky ke společníkům, čl. družstva	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobé přijaté zálohy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobé směnky k úhradě	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dohadné účty pasivní - dlouhodobé	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jiné závazky dlouhodobé	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odložený daňový závazek	878	861	1 070	1 157	1 307	1 500	1 531	1 593	1 772	1 935
Krátkodobé závazky	21 516	22 861	24 220	13 495	16 555	19 622	19 541	31 582	31 697	46 878
Závazky z obchodních vztahů	12 935	12 241	15 843	8 162	9 943	13 236	13 582	23 783	21 061	22 282
Závazky - ovládající a řídicí osoba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Závazky - podstatný vliv	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Závazky ke společníkům, čl. družstva	1 290	390	240	0	0	0	0	0	109	12 750
Závazky k zaměstnancům	-3	0	0	0	0	0	0	2 548	2 512	3 063
Závazky ze soc. zabezpečení a zdr. poj.	1 092	1 394	1 261	1 117	1 310	1 345	1 316	1 470	1 583	1 696
Stát - daňové závazky a dotace	3 730	5 230	1 794	925	2 114	1 787	1 824	2 691	4 416	4 449
Krátkodobé přijaté zálohy	99	956	2 420	770	549	749 328	0	165	313	144
Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dohadné účty pasivní	574	440	116	323	514	1 092	519	925	1 574	2 444
Jiné závazky	1 799	2 210	2 546	2 198	2 125	2 162	2 300	0	129	50
Bankovní úvěry a výpomoci	18 464	15 297	19 330	7 189	5 036	10 309	3 889	8 569	8 607	15 062
Bankovní úvěry dlouhodobé	13 464	10 297	9 830	7 189	5 036	3 513	3 889	5 486	3 545	4 272
Bankovní úvěry krátkodobé	5 000	5 000	9 500	0	0	6 796	0	3 083	5 062	10 790
Krátkodobé finanční výpomoci	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ČASOVÉ ROZLIŠENÍ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výdaje příštích období	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výnosy příštích období	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PASIVA CELKEM	91 108	108 915	115 284	95 679	101 058	110 340	108 630	125 616	135 110	145 896

Příloha č. 3 – Výkaz zisku a ztrát společnosti Chvalis s.r.o. za období 2006 – 2015

Výkaz zisku a ztrát k 31.12. v tis. Kč	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Tržby za prodej zboží	0	0	53 403	45 242	52 234	62 462	60 843	66 076	84 227	92 831
Náklady na prodané zboží	0	0	27 124	20 883	23 652	29 022	27 426	31 527	37 962	42 617
Obchodní marže	0	0	26 279	24 359	28 582	33 440	33 417	34 549	46 265	50 214
Výkony	149 391	186 546	107 477	97 322	90 552	98 755	101 480	104 877	114 279	118 201
Tržby za prodej výrobků a služeb	146 598	184 200	111 182	98 961	89 670	99 466	101 028	105 277	113 807	114 828
Změna stavu zásob vlastní činnosti	2 793	2 346	-3 705	-1 639	882	-711	452	-400	472	3 373
Aktivace	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výkonová spotřeba	91 850	110 621	74 890	62 801	64 294	73 906	72 900	78 767	85 201	91 645
Spotřeba materiálu a energie	76 886	93 518	53 656	45 379	47 715	56 006	55 852	60 238	66 077	72 119
Služby	14 964	17 103	21 234	17 422	16 579	17 900	17 048	18 529	19 124	19 526
Přidaná hodnota	57 541	75 925	58 866	58 880	58 740	58 289	61 997	60 659	75 343	76 770
Osobní náklady	39 376	45 881	50 042	45 881	44 315	48 341	49 082	53 418	55 848	62 683
Mzdové náklady	28 982	33 839	37 068	34 353	32 801	35 764	36 233	39 409	41 189	46 448
Odměny členům org. spol. a družstva	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Náklady na sociální zab. a zdravotní poj.	10 115	11 758	12 664	11 272	11 266	12 300	12 379	13 433	14 056	15 590
Sociální náklady	279	284	310	256	248	277	470	576	603	645
Daně a poplatky	157	147	177	144	148	222	239	201	209	238
Odpisy dl. nehm. a hmot. majetku	2 004	2 970	2 952	4 570	3 052	4 105	4 573	5 418	5 263	5 687
Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	866	904	561	1 033	317	238	864	521	270	579
Tržby z prodeje dlouhod. majetku	866	900	524	979	317	238	864	521	270	579
Tržby z prodeje materiálu	0	4	37	54	0	0	0	0	0	0
Zůstatková cena prod. majetku a mater.	0	0	0	415	164	0	516	72	0	232
Zůstatková cena prodaného majetku	0	0	0	415	164	0	516	72	0	232
Prodaný materiál	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Změna stavu rezerv a opr. položek	-4 605	0	1 711	987	84	-1 628	-79	2	155	1 573
Ostatní provozní výnosy	79	47	1 478	1 526	1 802	1 704	864	1 212	1 049	1 710
Ostatní provozní náklady	1 075	1 259	2 883	2 015	2 456	4 348	1 977	1 619	1 626	1 540
Převod provozních výnosů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Převod provozních nákladů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Provozní výsledek hospodaření	20 479	26 619	3 140	7 427	6 740	4 843	7 417	1 662	13 561	7 106
Tržby z prodeje CP a podílů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prodané cenné papíry a podíly	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výnosy z dlouhodobého fin. majetku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výnosy z podílů v ov. a říz. osobách	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výnosy z ostatních CP a podílů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výnosy z ostatního finančního majetku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výnosy z krátkodobého finan. majetku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Náklady z finančního majetku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výnosy z přecenění CP a derivátů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Náklady z přecenění CP a derivátů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezervy a opr. položek ve fin. oblasti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Výnosové úroky	4	9	6	8	8	3	3	1	2	3
Nákladové úroky	525	855	866	622	272	240	296	361	385	353
Ostatní finanční výnosy	27	80	206	97	43	191	133	375	64	179
Ostatní finanční náklady	350	315	459	1 012	532	447	469	637	488	546
Převod finančních výnosů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Převod finančních nákladů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Finanční výsledek hospodaření	-844	-1 081	-1 113	-1 529	-753	-493	-629	-622	-807	-717
Daň z příjmů za běžnou činnost	4 781	6 043	957	1 255	1 297	1 213	1 584	414	2 896	1 786
- splatná	4 426	6 060	748	1 168	1 147	1 019	1 553	353	2 716	1 623
- odložená	355	-17	209	87	150	194	31	61	180	163
Výsledek hospodaření za běž. činnost	14 854	19 495	1 070	4 643	4 690	3 137	5 204	626	9 858	4 603
Mimořádné výnosy	220	354	0	0	0	0	0	0	0	0
Mimořádné náklady	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň z příjmů z mimořádné činnosti	53	85	0	0	0	0	0	0	0	0
- splatná	53	85	0	0	0	0	0	0	0	0
- odložená	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mimořádný výsledek hospodaření	167	269	0	0	0	0	0	0	0	0
Výsledek hosp. za úč. období	15 021	19 764	1 070	4 643	4 690	3 137	5 204	626	9 858	4 603
Výsledek hospodaření před zdaněním	19 855	25 892	2 027	5 898	5 987	4 350	6 788	1 040	12 754	6 389

Příloha č. 4 – Trendy a indexy determinace u výnosů, nákladů, hospodářského výsledku a tržeb za servisní služby.

Výnosy		
Trend	Rovnice	Index determinace
Lineární	$y = 144\,756 + 4\,695,9 * t$	$I^2 = 0,3746$
Exponenciální	$y = 146\,346 * 0,0264 * t$	$I^2 = 0,3646$
Logaritmická	$y = 148\,590 + 14\,561 \log * t$	$I^2 = 0,2111$
Kvadratická	$y = 183\,300 - 14\,576 * t + 1\,752 * t^2$	$I^2 = 0,7083$

Náklady		
Trend	Rovnice	Index determinace
Lineární	$y = 132\,388 + 5\,697,1 * t$	$I^2 = 0,5643$
Exponenciální	$y = 134\,871 * 0,0337 * t$	$I^2 = 0,556$
Logaritmická	$y = 133\,773 + 19\,828 \log * t$	$I^2 = 0,4007$
Kvadratická	$y = 161\,395 - 8\,806,4 * t + 1\,318,5 * t^2$	$I^2 = 0,7578$

Výsledek hospodaření		
Trend	Rovnice	Index determinace
Lineární	$y = 12\,368 - 1\,001,2 * t$	$I^2 = 0,2391$
Exponenciální	$y = 8\,220 * -0,111 * t$	$I^2 = 0,0974$
Logaritmická	$y = 14\,818 - 5\,267 \log * t$	$I^2 = 0,388$
Kvadratická	$y = 21\,905 - 5\,769,6 * t + 433,5 * t^2$	$I^2 = 0,5261$

Tržby za servisní služby		
Trend	Rovnice	Index determinace
Lineární	$y = 38\,925 + 1\,648,2 * t$	$I^2 = 0,8988$
Exponenciální	$y = 39\,182 * 0,037 * t$	$I^2 = 0,8951$
Logaritmická	$y = 39\,696 + 4\,557,1 \log * t$	$I^2 = 0,862$
Kvadratická	$y = 39\,213 + 1\,432 * t + 30,875 * t^2$	$I^2 = 0,8994$